

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

**Analýza informací o afghánské misi Armády České republiky v médiích za
rok 2009**

Jakub Vrba

Bakalářská práce

2011

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jakub VRBA**
Osobní číslo: **H08435**
Studijní program: **B7105 Historické vědy**
Studijní obor: **Historicko-literární studia**
Název tématu: **Analýza informací o afghánské misi Armády České republiky v médiích za rok 2009**
Zadávající katedra: **Katedra literární kultury a slavistiky**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Do historie konfliktu v Afghánistánu zasadit působení české mise. Analyzovat informace o české misi v Afghánistánu v roce 2009 v médiích. Zhodnotit vliv mediálního obrazu mise na politická rozhodnutí parlamentu v této otázce. Průzkumem zjistit, jaký vliv měly informace z médií na stanovisko občanů k působení a velikosti české mise v Afghánistánu.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

JIRÁK, Jan, KOPPLOVÁ, Barbara. Média a společnost. 2. vydání. Praha: Portál, 2007. 207 s. ISBN 978-80-7367-287-4. SCHULZ, Winfried. Analýza obsahu mediálních sdělení. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2004. 149 s. ISBN 80-246-0827-8. MAREK, Jan. Afghánistán. 1. vydání. Praha: Libri. 123 s. ISBN 80-7277-128-0. MYKISKA, Martin. Afgánistán, prach a růže: putování Afgánistánem za Tálibánu a po jeho pádu. 1. vydání. Praha: MTM, 2001. 144 s. ISBN 80-903044-3-5. ILOWIECKI, Maciej Tadeusz. Manipulace v médiích. 1. vydání. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2008. 120 s. ISBN 978-80-86723-50-1.

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Zuzana Nováková

Katedra literární kultury a slavistiky

Datum zadání bakalářské práce: **30. dubna 2010**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2011**

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.
děkan

L.S.

PhDr. Ivo Říha, Ph.D.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2010

Prohlašuji: Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Hradci Králové dne 29. 3. 2011

Jakub Vrba

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval PhDr. Zuzaně Novákové za její cenné rady, věnovaný čas a vstřícnost při zpracovávání mé bakalářské práce. Bez její pomoci by tato práce nebyla vznikla. Dále bych chtěl poděkovat Tereze Šebetkové a Olze Vrbové za jejich psychickou podporu.

Anotace

Práce je věnována analýze mediálních sdělení jednotlivých médií, která se určitým způsobem zabývala v roce 2009 konfliktem v Afghánistánu. Analyzovány byly informace z televize a rozhlasu, ale i z elektronických a tištěných médií. Cílem práce bylo zhodnotit kvalitu a přínosnost těchto sdělení a následně průzkumem zjistit, jakým způsobem formují stanovisko občanů k působení a velikosti české mise v Afghánistánu.

Klíčová slova: analýza, válka v Afghánistánu, média, rok 2009, informace

Annotation

This study is based on an analysis of announcements from different types of media, which in some way informed about the conflict in Afghanistan in the year 2009. The analysis covers reports from television, radio but also from the electronic and printed press. The goal of this study was to evaluate quality and contribution of this announcements and then to find out in which way these announcements influences the positions of our citizens towards presence of our soldiers in Afghanistan and the amount of them.

Keywords: analysis, war in Afghanistan, media, year 2009, informations

Úvod.....	1
1 Historie konfliktu v Afghánistánu a české jednotky zde působící.....	2
2 Česká mise v Afghánistánu za rok 2009 v médiích	7
2.1 Projednávání nového návrhu zahraničních misí Armády České republiky	7
2.1.1 Leden – únor.....	7
2.1.2 Červen	28
2.1.3 Říjen – listopad – prosinec	31
2. 2. Příběhy vojáků nasazených v Afghánistánu.....	36
2.2.1 Armádní kaplan Miroslav Jordánek	36
2.2.2 Major Karel Navrátil	37
2.2.3 Šéf civilní části provinčního rekonstrukčního týmu Václav Pecha.....	38
2.2.4 Major Jindřich Plescher.....	40
2.2.5 Člen 41. mechanizovaného praporu Žatec Petr Šalát.....	41
2.2.6 Členka rekonstrukčního týmu v Lógaru Karla Štěpánková	42
2.2.7 Člen armádní letecké záchranné služby Bronislav Dvořák.....	44
2.2.8 Rotmistr David Beneš	45
3 Průzkum postoje občanů k afgánské misi s přihlédnutím k vlivu médií	47
Závěr.....	53
Seznam příloh	55
Příloha 1	56
Příloha 2	68
Obrazová příloha.....	70
Seznam literatury	71
Resumé	74

Úvod

Za téma své bakalářské práce jsem si vybral analýzu informací o afghánské misi České republiky v médiích za rok 2009. Tehdy propukla válka mezi spojeneckými vojsky a bojovníky Tálibánu a al-Káidy. Krátkému nástinu historie tohoto konfliktu a okolnostem jeho vzniku by měla být věnována první část této práce. Mezi ostatní státy, které vyslaly do Afghánistánu své vojáky, se brzy zařadila i Česká republika. Ta je uznávaná zejména díky vynikající práci speciálních jednotek a skvělému lékařskému týmu. Není tedy náhodou, že jako první byla v květnu roku 2002 z naší země do Afghánistánu vyslána 6. polní nemocnice. Jejím velitelem byl plukovník MUDr. Jindřich Sitta. Právě vysláním této jednotky Česká republika přijala účast v misi ISAF (International Security Assistance Forces). Představení českých jednotek, které v Afghánistánu operovaly či stále operují, se chci věnovat v druhé části této práce.

Třetí část práce tvoří analýza informací o české misi v Afghánistánu v médiích za rok 2009. Vzhledem k participaci České republiky se dalo očekávat, že se o tomto konfliktu bude informovat častěji, než by se dalo říct o jiných. Tak se také stalo. Rok 2009 jsem si vybral zejména proto, že se v médiích objevilo velké množství informací, které se války v Afghánistánu buď přímo či nepřímo týkaly. Hlavním cílem bylo analyzovat různé druhy médií, která na tom měla podíl. Jednalo se o informace a publicistické útvary, které se objevily v tisku, rádiích, televizi a na internetu. Nemalý vliv na velkém množství informací měla dlouhá jednání o misích. Veškerá média tomuto tématu nechala poměrně hodně prostoru. Tématem těchto jednání bylo, zda Česká republika stáhne všechny své jednotky nebo zda je ponechá na místě, případně jak se bude měnit počet vojáků.

To ovšem nebyla jediná věc, která plnila média. Od čistě pragmatického boje politiků o zahraniční mise média přecházela k emotivnějšímu a citlivějšímu tématu, kterým byly zpovědi lidí, kteří v Afghánistánu v rámci mise České republiky operovali. Mým cílem bylo zjistit, zda média tyto informace podávají kvalitně a srozumitelnou formou. Domníval jsem se totiž, že kvůli velkému množství těchto zpráv hrozí jejich nekvalitní zpracování. Je důležité, aby příjemci zprávu bezezbytku pochopili. Jedná se navíc o téma, které je pro občany do jisté míry citlivé, neboť se týká války, která se odehrává daleko, a přesto v ní působí řada našich vojáků. Abych si ověřil, zda tomu tak skutečně je, uspořádal jsem průzkum mezi občany České republiky. Podstatou tohoto průzkumu bylo zjistit, zda lidé informace podávané médiem dostatečně vstřebávají, a také jestli o ně mají vůbec zájem. Chtěl jsem také ověřit, zda média působí i na lidi, kteří informace přímo nevyhledávají.

1 Historie konfliktu v Afghánistánu a české jednotky zde působící

Historie konfliktu

Dne 11. září 2001 došlo k sérii teroristických útoků na Spojené státy americké. K útokům teroristé využili dopravní letadla, která měla na palubě mnoho civilistů. Tyto letadla postupně narazila do severní a jižní věže Světového obchodního centra (World Trade Center, WTC), které sídlí v New Yorku. Poté následoval další útok, který byl tentokrát mířen proti sídlu Ministerstva obrany Spojených států amerických, Pentagonu. Při posledním útoku zahynulo 64 lidí na palubě letounu a dalších 125 v budově. Měl následovat i další útok, kterému ale zabránili sami pasažéři letadla. Celkově si katastrofa vyžádala 3000 obětí a zařadila se tak mezi největší teroristické útoky v dějinách.

Tato událost vyvolala bezprostřední reakci Spojených států amerických, které ihned hledalo viníka těchto událostí. Podezření padlo na islámskou militantní organizaci al-Káida, vedenou Usámou bin Ládinem. Později se skutečně prokázalo, že útočníci na tuto organizaci byli napojeni. Další kroky vedly k Afghánistánu, ve kterém měla sídlo radikální nábožensko-politická skupina Tálibán, která od roku 1996 vládla většině území a údajně poskytl al-Káidě finanční a vojenskou podporu. Této organizaci předložil prezident USA George W. Bush ultimátum. V něm mimo jiné žádal, aby Tálibán předal členy teroristické organizace al-Káida Spojeným státům americkým.

Tálibán však ultimátum odmítl a prohlásil, že s prezidentem Bushem jednat nebude. Reakce Spojených států amerických přišla 7. října 2001, kdy divize CIA s označením Special Activities Division zahájila na území Afghánistánu operaci. Pro Afghánistán se jednalo o nelehkou situaci, neboť následky poslední války (se Sovětským svazem) na tomto území¹ jsou vidět dodnes. Ani neúspěch v té době nejsilnější armády světa však neodradil vojska Spojených států amerických a Velké Británie od vniknutí do této země. Později se k těmto státům přidaly i další jednotky z celého světa. Neúčastnili se totiž jen členové Severoatlantické aliance, ale i některé země mimo ní. Zatímco v roce 2001 ještě mohla spojenecká vojska využít momentu překvapení a povedlo se jim obsadit strategicky důležitá města Kandahár, Mazar-i-Sharif a dokonce hlavní město Kábul, další postup už tak suverénní nebyl. První těžší bitvy přišly již od roku 2002, který se nesl spíše v duchu budování pozice. Brzy ale následovaly tuhé boje, při kterých se spojenecká vojska pokoušela dobývat

¹ V letech 1979-1989 vedl Afghánistán válku se Sovětským svazem. Tento konflikt zásadním způsobem přispěl k růstu moci ozbrojených radikálních islamistů ve střední Asii. Obecně je tato invaze považována za jedno z největších fiasek Sovětské armády.

především pevnosti, ve kterých sídlili bojovníci Tálibánu a al-Káidy. Mezi nejvýznamnější bitvy se zařadily bitvy o pevnost Tora Bora a Panjwaii, které dopadly pro spojence úspěšně. Jednou z nejdůležitějších akcí proti teroristům byla Operace Anakonda, která předznamenala další, jako byly Mountain Fury, Falcon Summit, Achilles, Lastay Kulang a Eagles's Summit. Operací bylo mnohem více, ale tyto byly nejzásadnější.

České jednotky nasazené v Afghánistánu

Armáda České republiky působí v Afghánistánu od dubna roku 2002, kdy vláda rozhodla o vyslání 6. a 11. polní nemocnice, pyrotechniků, chemiků a speciálních jednotek. V roce 2004 a 2006 působilo po 120 členech speciální jednotky v protiteroristické koaliční operaci Trvalá svoboda. Mezi lety 2004 a 2007 pracoval na zabezpečení chodu letiště v Kábulu kontingent EOD² a meteorologické služby AČR, jejichž počet činil 15 členů. V roce 2005 zahájil své působení na území města Fajzabád (provincie Badachšán) provinční rekonstrukční tým ČR. Ten pracoval pod vedením SRN až do roku 2007. Důležitým mezníkem byl rok 2006, kdy česká armáda (poprvé během konfliktu) převzala úlohu vedoucího národa ISAF. Konkrétně se jednalo o převzetí velení nad letištěm v Kábulu. V roce 2007 vláda vyslala do Afghánistánu další protichemické a zdravotnické jednotky a podpořila tak působení Provinčního rekonstrukčního týmu (PRT). Posledním zásadním počinem české armády se stalo působení 601. skupiny speciálních sil v operaci Enduring Freedom (Trvalá svoboda).

INTERNATIONAL SECURITY ASSISTANCE FORCE (ISAF)

International Security Assistance Force (zkráceně ISAF) je bezpečnostní mise vedená Severoatlantickou aliancí (NATO). Byla zřízena Radou bezpečnosti OSN dne 20. prosince 2001 usnesením č. 1386³, které je součástí Bonnské dohody. Na území Afghánistánu působí po celou dobu trvání konfliktu.

ISAF byla původně vytvořena s cílem zajistit Kábul s jeho okolím a zamezit útokům al-Káidy, Tálibánu a frakčních bojovníků. Vše pro zajištění afghánské přechodné správy v čele

² tým pro likvidaci nevybuchlé munice a výbušnin

³ *Resolution 1386 (2001)*. Official Documents System of the United Nations. 20. 12. 2001 [cit. 2010-08-05]. URL: <<http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N01/708/55/PDF/N0170855.pdf?OpenElement>> Překlad J.V.

s Hamídem Karzáím. V říjnu 2003 Rada bezpečnosti OSN schválila usnesením č. 1510⁴ rozšíření mise ISAF po celém Afghánistánu. Ta nyní může operovat po celém území státu. Od roku 2006 byla ISAF zapojena do intenzivnějších bojových operací v jižním Afghánistánu. Tento trend pokračoval ještě v následujících letech. Od ledna 2009 činil počet vojáků 55100 a to v zastoupení 26 států v NATO, 10 partnerských států a 2 nepartnerských.

Afghánistán Šarana (HELI UNIT ISAF)

V rámci ISAF operuje od prosince roku 2009 (předsunutá jednotka Advance party) také vrtulníková jednotka AČR HELI UNIT. Ta byla do afghánské Šarany vyslána s úkolem posílit přepravní kapacity na teritoriu Regionálního velitelství východ, podpořit nasazené jednotky rychlé akce a také k přepravě raněných a nemocných bez zajištění podpory základních životních funkcí na palubě vrtulníku. V Afghánistánu působí od konce dubna 2010 již druhý kontingent. Ten první tvořilo 110 osob, převážně příslušníků 23. základny vrtulníkového letectva z Přerova a příslušníků dalších útvarů AČR. Z celkového počtu bylo 20 zástupců létajícího personálu a zbytek tvořil personál *potřebný k zajištění dalších nutných činností spojených s leteckým provozem jako je operační plánování, příprava vrtulníků k letu a zabezpečení jejich oprav, logistické a další zabezpečení života vrtulníkové jednotky*⁵. Úkoly 2. kontingentu zůstávají stejné, pouze se snížil počet nelétajícího personálu o 11 osob.

Provinční rekonstrukční tým Lógar (PRT ISAF)

Český provinční rekonstrukční tým pracuje jakožto společný projekt Ministerstva zahraničních věcí a Ministerstva obrany ČR v afghánské provincii Lógar od března roku 2008. V současnosti (2010) působí v Afghánistánu pod záštitou PRT již 5. kontingent, který tvoří 12 civilních odborníků, kteří spadají pod Ministerstvo zahraničních věcí, a 286 vojáků AČR. Počet členů se s novými kontingenty měnil. První kontingent měl 198 členů, druhý 209, třetí 282 a čtvrtý rovných 300. Takže 5. kontingent zastavil trend vzrůstu členů a naopak jejich počet o 2 snížil.

Úkoly, které má Provinční rekonstrukční tým plnit

⁴ Resolution 1510 (2003). NATO. 13. 10. 2003 [cit. 2010-08-06]. URL: <http://www.nato.int/isaf/topics/mandate/unscr/resolution_1510.pdf> Překlad J.V.

⁵ Afghánistán Šarana (HELI UNIT ISAF). Ministerstvo obrany České republiky. 31. 1. 2011 [cit. 2011-02-05]. URL: <<http://www.mise.army.cz/aktualni-mise/afghanistan-sarana/afghanistan-sarana-heli-unit-isaf-15554/>>

Práce PRT je v souladu se základními afghánskými rozvojovými a politickými dokumenty. Hlavními dokumenty v tomto směru jsou Afghanistan National Development Strategy, Bonnská dohoda a Afghan Compact. V jejich rámci je hlavním úkolem pomoc centrální a provinční vládě se zajišťováním základních potřeb obyvatelstva a jejich bezpečí a také spolupráce s afghánskými bezpečnostními složkami. V rozvojové části se jednotka zaměřuje zejména na snižování chudoby, vládu a bezpečnost. Dále se snaží podporovat vzdělanost (zřízením školského systému a rekonstrukcí a stavbou škol) a zlepšovat zdravotní péči (rekonstrukcí a stavbou nemocnic, případně provizorních lékařských center)⁶. Mezi další úkoly patří zajištění vodních zdrojů, rozvoj zemědělství a podpora ženských práv (např. výstavba dívčí školy).

601. SKUPINA SPECIÁLNÍCH SIL GENERÁLA MORAVCE

Cíle, které má 601. skupina speciálních sil plnit

Úkoly 601. skupiny speciálních sil jsou podřízeny dokumentům NATO o speciálních silách a také nejvyššímu národnímu velení. Hlavním úkolem jsou speciální průzkumy, které slouží k získávání informací strategického významu. Dále pak skupina provádí úderné akce s cílem umlčet, zničit nebo poškodit strategický objekt zájmu. V tomto případě se jedná o léčky, přepady a palebné přepady. V neposlední řadě jednotka plní zvláštní úkoly, mezi něž patří například záchranné operace či asistence Ministerstvu vnitra. Velice ceněná je jednotka zejména proto, že je vycvičena pro dopravu přes zem, vodu i vzduch. Útvar je schopen seskoku z výšky až 10 km a všichni jeho členové prošli potápěčským výcvikem.

Operace Enduring Freedom – 2006 a 2008–2009 – Afghánistán

Jednotka se přesunula na území jižního Afghánistánu v květnu roku 2006. Kontingent speciálních sil zde působil jako součást mnohonárodního uskupení speciálních sil a později převzal zodpovědnost za jih krajiny jakožto jednotka ISAF. Jejich základna s názvem „Camp Prostějov“, která byla vytvořena silami odřadu logistiky, se nacházela na území města Kandahár, které bylo častým terčem raketových útoků. Jednotka tedy musela být ve stálé bojové pohotovosti. V červnu se však dočkala svého prvního bojového nasazení, když se účastnila většiny operací koaličních sil, jako např. operace Mountain Thrust. Útvar také mimo přímých bojů s nepřítelem spolupracoval s místní legitimní armádou, státními orgány a

⁶ *Provinční rekonstrukční tým ČR v Lógaru*. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. 30. 3. 2008 [cit. 2011-02-05]. URL: <[http://www.mzv.cz/prtllogar/cz/provincni_rekonstrukcni_tym/index\\$224628.html](http://www.mzv.cz/prtllogar/cz/provincni_rekonstrukcni_tym/index$224628.html)>

pomáhal místnímu obyvatelstvu. Operace Enduring Freedom měla své pokračování v letech 2008–2009, kdy hrála skupina významnou roli zejména během voleb, kdy se starala o jejich bezpečný průběh. Jednotka se také starala o výcvik afghánských bezpečnostních složek a pomáhala prostým lidem zdravotní a materiální pomocí. Během nasazení v Afghánistánu 601. speciální skupina provedla více než 200 operací, na jejichž konci většinou stála na straně vítězů.

2 Česká mise v Afghánistánu za rok 2009 v médiích

V roce 2009 se objevilo v médiích velké množství informací, které se týkaly našich zahraničních misí a ve kterých hrál zásadní roli konflikt v Afghánistánu. Média se věnovala širokému spektru informací, ale převažovaly mezi nimi jednání o zahraničních misích v poslanecké sněmovně a senátu. Naproti tomu média uveřejňovala i rozhovory s jednotlivými vojáky a civilním experty, kteří se konfliktu v Afghánistánu účastnili.

2.1 Projednávání nového návrhu zahraničních misí Armády České republiky

Projednávání nového návrhu zahraničních misí v poslanecké sněmovně a senátu probíhala určitým způsobem po celý rok. Tato jednání se dají rozdělit do třech fází. První trvala od ledna do února. V tomto období se jednalo o novém návrhu zahraničních misí, jelikož předchozí z roku 2008 neprošel. Druhá fáze přišla v červnu, kdy s kabinetem Jana Fischera přišla i nové koncepce zahraničních misí. Třetí fáze probíhala od října do listopadu a řešilo se prodloužení mandátu zahraničních misí na více let.

2.1.1 Leden – únor

V lednu a únoru se stalo hlavním bodem všech médií, které psaly o nasazení českých jednotek v cizině, projednávání nového návrhu zahraničních misí. Toto téma bylo nejvíce zmiňováno a některá média o něm informovala i vícekrát. Bylo to téma velice ožehavé, neboť návrh v prosinci roku 2008 neprošel, a tak nikdo netušil, jak celá věc dopadne. Celkově se v médiích objevily zprávy tohoto zaměření 52x a nejvíce se na tom podílel server zpravy.iDNES.cz a Zpravodajství ČTK.

2. 1. 2009

zpravy.iDNES.cz

Jediný, kdo tento den informoval o chystaném projednávání návrhu zahraničních misí, byl server zpravy.iDNES.cz. Ten se odkazoval na článek Lubomíra Světničky ze serveru natoaktual.cz. Portál natoaktual.cz se většinou dostává k informacím jako první, neboť slouží

jako oficiální portál Informačního centra o NATO⁷. Konkrétně zpravy.iDNES.cz uvedly, že ministryně obrany Vlasta Parkanová hodlá předložit vládě nový návrh zahraničních misí, neboť ten předchozí (před Vánoci 2008) neprošel a hrozilo tak, že se budou muset čeští vojáci ze zahraničních misí vrátit. Původní návrh počítal se 645 vojáky, ale v důsledku námitek opozice v čele s ČSSD byl jejich počet snížen na 480. Tyto síly by se rozložily mezi provinční rekonstrukční tým, naše zastoupení v misích ISAF a speciální jednotky. Dále návrh obsahuje usnesení, že budou do Afghánistánu v polovině roku vyslány tři vrtulníky Mi-171Š s podpůrným týmem o celkovém počtu 110 osob a dělostřelecký vyhledávací radiolokátor Arthur s podpůrným týmem o počtu 40 osob. K tématu Afghánistán se poté uvedly jen předpokládané náklady na tuto misi. Jedná se o částku 2,28 miliard korun. Tímto ale článek nekončil. Aby zasadil autor článek do souvislostí, uvedl další místa nasazení naší armády. Kromě známých faktů, že naše jednotky budou nadále operovat v Kosovu (jakožto součást KFOR⁸), jsme se mohli dozvědět, že máme vojáky také v Africe, konkrétně v Čadu, respektive Středoafrické republice. O tomto se příliš v médiích autoři nezmiňují, a tak článek přinesl pro čtenáře něco neobvyklého. Stejně tak v případě, kdy sdělil, že naši vojáci budou hlídat prostřednictvím čtyř letounů typu Jas-39 Gripen vzdušný prostor v Pobaltí, konkrétně nad Litvou. Článek poskytl velice komplexní a obsáhlé informace o nasazení českých jednotek v zahraničí. Na ucelenosti mu také přidaly citace nejfundovanějších osob, tedy mluvčího ministerstva obrany Jana Pejška a ministryně obrany Vlasty Parkanové. **Tento článek obsahoval informace dobře stravitelné i pro čtenáře, kteří se o tuto tematiku příliš nezajímají a nemají tedy v podvědomí některé odborné výrazy. Dále rozšířil povědomí o tom, kde budou naše jednotky operovat, což je další plus, neboť lidé si jsou často vědomi jen Afghánistánu, Iráku a maximálně Kosova.**

4. 1. 2009

ceska-media.cz – Česká tisková kancelář (ČTK)

Čtvrtého ledna informoval zpravodajský web ceska-media.cz s odkazem na Českou tiskovou kancelář o postupu při předkládání návrhu. Premiér Mirek Topolánek se totiž bude rozhodovat, zda ho předloží k projednání ihned, anebo až poté, co ho zkonzultuje s opozicí. Tato varianta vznikla zejména v důsledku nepodpoření předchozího návrhu ze strany opozice

⁷ Informační centrum o NATO je veřejné informační centrum poskytující veřejnosti informace o Severoatlantické alianci a působení České republiky v jejím rámci.

⁸ KFOR (Kosovo Force) je označení pro mezinárodní mírové operace pod hlavičkou NATO na území Kosova. Tyto operace probíhají od července 1999.

a také kvůli přimluvě šéfa sněmovního zahraničního výboru Jana Hamáčka (ČSSD). Dále web citoval ministryni obrany Vlastu Parkanovou, která vyjádřila politování nad tím, že se z vojenských misí stalo politické téma. ČTK v tomto případě přenesla projednávání zahraničních misí právě na politickou půdu. **Článek nebyl dlouhý a nezaobíral se příliš samotným obsahem návrhu. Spíše se věnoval dohadům politických stran o tomto tématu a také nastínil pravděpodobnost přijetí/odmítnutí návrhu. Vzhledem k převážné většině citací politiků neobsahoval článek žádné výrazy, kterým by běžný čtenář neporozuměl. V tomto článku šlo především o stručné seznámení se s touto problematikou.**

5. 1. 2009

Brněnský deník

Týdeník EURO

natoaktual.cz

zpravy.iDNES.cz

Český rozhlas 1 – Radiožurnál

Tento den byl velice bohatý na informace o novém návrhu zahraničních misí. Brněnský deník vybočil ze svých krajových zpráv a sdělil, že vláda bude projednávat upravený návrh zahraničních misí a zdůraznil, že prioritou v tomto směru bude Provinční rekonstrukční tým v Lógaru, který dostane nejen personální, ale i finanční podporu. Na tomto se shodli šéf sněmovního zahraničního výboru Jan Hamáček a bývalý náčelník generálního štábu Jiří Šedivý, které deník citoval. Poté deník využil prostoru, aby informoval také o postupu jednání o radaru. **Je logické, že Brněnský deník se příliš zahraničním misím nevěnoval. Nejedná se totiž o hlavní náplň tohoto tisku, a o dění v Afghánistánu informuje velice zřídka. Autorka článku Kateřina Perknerová píše pro deník hlavně o politické scéně, a tak tomu odpovídala i kvalita článku. Náročnější čtenář by jí ale patrně vytknul přílišné užívání hovorového jazyka. Ten ale v tomto případě patrně sloužil ke zpřístupnění celého problému i méně znalým čtenářům.**

Ekonomický týdeník EURO se zaměřil na zahraniční mise více zeširoka, když se mimo afghánské nasazení zmiňoval také o misi v Kosovu. Tuto misi probíral zejména z toho důvodu, že se sešel náčelník generálního štábu Vlastimil Pícek s velitelem mnohonárodního uskupení Střed⁹ - finským generálem Kyösti Halonenem. Této misi však týdeník věnoval jen

⁹ Mnohonárodní uskupení Střed pod generálem Kyösti Halonenem vedlo operace na území Kosova od srpna roku 2008.

dva odstavce a zbytek článku se opět popisoval nasazení v Afghánistánu. Informoval o tom, že premiér Topolánek slíbil nasadit maximálně 500 vojáků, zatímco ministryně Parkanová pouhých 480 a ještě se stažením 601. skupiny. Nakonec prý ale zůstalo jen u slibů a ministryně Parkanová počítá s vysláním 745 vojáků, dělostřeleckého radiolokátoru Arthur¹⁰ a několika bojových vrtulníků. Mluvčí resortu Andrej Čírtek to vysvětlil tak, že pokud dojde ke kompromisu, který zmiňovala Vlasta Parkanová ve svém proslovu, zavazuje se nevyslat více než 480 členů vojenských jednotek. Týdeník dále informoval, že hlavním důvodem, proč se balík zahraničních misí dosud neschválil, je právě Afghánistán. Opozice nesouhlasí jak s navrhovaným počtem vojáků, tak s rozpočtem pro tuto misi vyhrazeným. EURO dále citovalo dva opoziční poslance (Antonína Sedu a stínového ministra obrany Petra Hulínského), kteří vyjádřili své pohoršení nad tím, že s nimi tento návrh nebyl předem konzultován a že ministryně Parkanová nereaguje na výzvy k těmto konzultacím. Autor článku Rudolf Marek celou situaci také s mírnou dávkou cynismu komentoval. Podotkl, že obě opoziční strany na sebe svalují vinu, proč nejsou mise stále schváleny a že mají vlastně obě pravdu. **Tento článek považuji za jeden z nejkvalitnějších, který se tématu projednávání zahraničních misí věnoval. Je tomu tak hned z několika důvodů. Článek totiž zařazuje fakta do širších souvislostí, a tak se čtenář dozví zcela konkrétně, o čem se vlastně jedná. Důležitým faktem, který ovlivnil můj postoj, je také autorův komentář, který nejen celý článek zpestřuje, ale zároveň se s ním může čtenář ztotožnit a tak být více vtáhnut.**

Pátého ledna však o zahraničních misích neinformovala pouze tištěná média. Zdrojem pro ostatní se v tomto případě stal server natoaktual.cz, který sdělil, že ministryně Parkanová hodlá poslat do zahraničních misí 480 vojáků. Mimo to ale také dodal, že vláda je připravena tento návrh probrat s opoziční ČSSD. Stínový ministr zahraničí Zaorálek tento postoj kvitoval. **Zde toho není příliš mnoho k hodnocení. Celý článek se skládal pouze z několika vět, které sloužily patrně jen k velice rychlému informování. Běžnému čtenáři by to ale patrně stačilo.**

Zpravodajský portál zpravy.iDNES.cz se vyjádřil podobně, ale celou zprávu více rozvedl. Sdělil, že kabinet chce projednat zahraniční mise s opozicí, a tak je nezbytné projednávání o týden odložit. Dále uvedl, že ze strany kabinetu bude jednání přítomen náčelník generálního štábu Vlastimil Pícek, ministryně obrany Vlasta Parkanová a premiér Mirek Topolánek.

¹⁰ Arthur je z kategorie tzv. pozemních radiolokátorů, které nad horizontem vyhledávají letící dělostřelecké projektily, několik sekund je sledují a následně dokážou rychle a poměrně velmi přesně určit místo, odkud byly vypáleny a také prostor, kam dopadnou.

ČSSD pod vedením Jiřího Paroubka zatím své zástupce nevybrala. Informaci o tomto jednání přijal s povděkem Lubomír Zaorálek. Informoval tedy prakticky o tomtéž, co server natoaktual.cz, ale více to rozvedl. Jako první pak server uvedl, jakým způsobem bylo umožněno snížení počtu vojáků oproti původnímu návrhu. Do tohoto návrhu působilo v Afghánistánu 415 vojáků a jejich počet se měl tedy zvýšit o 75 dalších. Ministryně navrhla, aby se zkrátila doba působení jednotlivých regimentů v oblastech, a tím by bylo možné navýšit počet jejich vojáků. **Ve výsledku je zřejmé, že článek nabyl na objemu zejména díky citacím, které zdrojový server neobsahoval. Informací ale příliš mnoho nepřibylo. Jinak byl ale článek velice vkusně napsán a byl tak přístupný patrně pro všechny kategorie čtenářů. Obsahoval čistě spisovné výrazy, které ale nebyly zbytečně strojové.**

Na vlnách Českého rozhlasu 1 – Radiožurnálu prezentovala jednání o zahraničních misích moderátorka Tereza Tomášková. Zmínila se zejména o tom, že Jan Hamáček z ČSSD požaduje, aby je opoziční ODS konzultovala s Jiřím Paroubkem. O tomto ostatně informovala už ceska-media.cz. Český rozhlas poté Jana Hamáčka citoval. Ten se vyslovil ve smyslu, že opozice vidí jediný problém v afghánské misi. S nasazením v Kosovu a Pobaltí prý žádná potíž není. Ovšem komplikace s Afghánistánem jsou natolik závažné, že je potřeba je řešit na nejvyšší úrovni. Celou zprávu poté uzavřel redaktor ČRo 1 Martin Drtina tím, že ODS v tomto případě podporu ČSSD potřebuje, a přidal informaci, že ministerstvo obrany navrhuje stažení našich vojáků z výcvikové mise v Iráku. **Jednalo se o zprávu do zpravodajství, tudíž bylo nutné ji upravit pro potřeby rozhlasu. To se projevilo zejména v tom, že zpráva musela být krátká a stručná, ale zároveň měla sdělit to nejzásadnější. Výsledný efekt byl dle mého názoru v pořádku.**

12. 1. 2009

Právo

natoaktual.cz

Český Rozhlas 1 – Radiožurnál

ČT1

Dvanáctého ledna se věnovala tématu zahraničních misí české armády jak tištěná, tak i elektronická, rozhlasová a televizní média. Deník Právo nepřinesl příliš nového. Pouze informace o obsahu chystaného nového návrhu zahraničních misí, které doplnil o komentáře premiéra Mirka Topolánka, opozičního předsedy Jiřího Paroubka a šéfa zahraničního výboru Sněmovny Jana Hamáčka. Mirek Topolánek prohlásil, že ODS provedla veškeré možné

ústupky vůči ČSSD a nevidí tedy důvod, proč by návrh nemohl projít. Jan Hamáček z ČSSD poznamenal, že by bylo mnohem lepší, kdyby se strany sešly ještě před samotným jednáním vlády. Jiří Paroubek dodal, že ČSSD nezajímá názor USA ani Ruska, co se týče zahraničních misí. Rozhodujícími jsou prý pouze občané České republiky. Dále řekl, že je připraven schválit nový návrh zahraničních misí výměnou za odhlasování zrušení poplatků u lékaře ze strany ODS. Americký velvyslanec v České Republice Richard Graber pro deník Právo poté vypracoval komentář k působení a funkci českých vojáků v Afghánistánu. Čerpal ze svých vzpomínek na cestu do této země. Zde se setkal s Provinčním rekonstrukčním týmem a s polní nemocnicí, zastoupenou českými lékaři. Hlavním cílem celého komentáře patrně byla kritika názoru, že alianční jednotky v Afghánistánu poskytují jen vojenskou sílu a že se jedná pouze o iniciativu USA. Velmi chválil české nasazení a zejména práci českého PRT, který pomáhal s obnovou poničené země. Poklonu také složil českým lékařům, kteří vykonávají svou práci v polní nemocnici. Na závěr sdělil, že doufá v udržení českých vojáků v této zemi. **Názory politiků nebyly tolik zajímavé ve srovnání s komentářem Richarda Grabera. Richard Graber totiž mluví z vlastní zkušenosti, zatímco politici vše řeší jen od „kulatého stolu“. Jeho názor kontrastoval zejména s názory poslanců ČSSD. Zatímco poslanci ČSSD v čele s Jiřím Paroubkem považují mise za zbytečné, Richard Graber si je vědom kvalitní práce, kterou naši vojáci vykonávají.**

Velice zajímavě se k projednávanému návrhu zahraničních misí vyjádřil politolog z Metropolitní univerzity Praha Petr Just na serveru natoaktual.cz. Ten velmi ostře kritizuje postoj ČSSD k chystanému návrhu. Mimo jiné považuje za velice bizarní návrh, že ČSSD odhlasuje zahraniční mise výměnou za odhlasování regulace poplatků ve zdravotnictví. Petru Justovi se nejvíce nezdál fakt, že podobný výměnný obchod před několika měsíci kritizovalo vedení ČSSD u ODS. Zároveň se vyjádřil ve smyslu, že nelze tento postoj pochopit, neboť strana Jiřího Paroubka se v roce 2005 zavázala, že “bude i nadále vytvářet podmínky pro aktivní zapojení ozbrojených sil České republiky do operací na podporu míru, humanitárních operací a protiteroristických operací včetně účasti v jednotkách rychlého nasazení, v souladu s koncepcí zahraniční a bezpečnostní politiky.”¹¹ Podle pana Justa obrátila ČSSD o 180 stupňů a pouze se vymlouvá na to, že se zásadně změnilly politické podmínky naší vojenské angažovanosti. Závěrečná část komentáře vyjádřila politování nad tím, že se strany nedokáží dohodnout v takto zásadních otázkách. **Tento komentář považuji za velice kvalitní, ačkoliv jsou v něm patrné značné antipatie ke straně ČSSD. Přesto poskytuje zajímavý a**

¹¹ Programové prohlášení vlády Jiřího Paroubka, 2005, kapitola 9

originální náhled na tuto problematiku. Oceňuji zejména připravenost a evidentní informovanost Petra Justa.

Ve zprávách na České televizi se vystřídal veliký počet hostů, ale kvůli zhuštění obsahu dostali všichni prostor pouze pro jednu až dvě věty. Zprávu uvedla moderátorka Iveta Toušlová a jednotlivé výpovědi komentoval redaktor Karel Rožánek. Dále zazněly výroky od ministryně obrany Vlasty Parkanové, mluvčího generálního tajemníka NATO Jamese Appathuraie, náčelníka generálního štábu AČR Vlastimila Picka a mluvčího ministerstva obrany Andreje Čírka. Ze zprávy vyplývalo, že hrozí riziko kompletního stažení českých vojáků ze zahraničních misí v důsledku nedohodnutí se stran, což by znamenalo mezinárodní ostudu. Navíc Vlastimil Picek poznamenal, že by se stahovali vojáci a veškerý vojenský materiál velice dlouho, a Andrej Čírtek k tomu dodal, že by vojáci v tu chvíli nebyli součástí zahraniční mise, ale byli by na služební cestě. **Česká televize se tak zaměřila na komplikace, které by nastaly ve chvíli neschválení misí. V tom byla do té doby jediná. V následujících dnech a týdnech se riziku stažení vojáků věnovala i ostatní média, protože to bylo stále aktuálnější. Nicméně primát patřil České televizi.**

Mnoho prostoru věnoval problematice Český Rozhlas. Moderátor Ondřej Černý z Českého Rozhlasu – Rádia Česko přivítal dva hosty, předsedu ČSSD Jiřího Paroubka a zástupce náčelníka Generálního štábu Armády České republiky generálmajora Jiřího Halašku. Jiří Paroubek má však pouze jeden vstup a zbytek prostoru se věnuje rozhovoru s Jiřím Halaškou, který je proti snižování vojáků v oblasti. Se situací je však smířen a doufá, že alespoň ve sníženém počtu budou naše jednotky operovat i nadále. Dále poznamenal, že nastalá situace se nelíbí ani samotným vojákům, neboť nevědí, co s nimi bude a avizované snížení jejich počtu znamená méně prostoru pro odpočinek a více práce pro zbylé. Vědí ale, že se jedná především o politické rozhodnutí. Český Rozhlas – Radiožurnál nejprve přišel s krátkou zprávou o situaci v jednání o zahraničních misích a posléze nabídl rozhovor se stínovým ministrem zahraničí Lubomírem Zaorálkem na toto téma. Ten se projevoval velice zatvrzele a neustále zmiňoval důvod, proč ČSSD nehodlá schválit mise. Tím důvodem má být fakt, že ODS nekonzultovala tento návrh s opozicí, a proto ho ČSSD nemůže schválit, neboť ve skutečnosti ani pořádně nevědí, co je jeho obsahem. Redaktor namítl fakt, že ČSSD nabízí již zmiňovanou výměnu za odhlasování zrušení poplatků u lékaře. Lubomír Zaorálek toto nepopřel, ale vyhnul se přímé odpovědi tím, že prohlásil vedení ODS za velice neochotné k jednání. Ve zbytku rozhovoru využil prostoru Lubomír Zaorálek k tomu, aby označil premiéra Mirka Topolánka za nezodpovědného a prakticky za viníka nastalé situace.

Domnívám se, že rozhovor nepřinesl takřka nic nového, neboť se posluchači, kteří se alespoň trochu o naše vojenské mise zajímají, mohli pouze dozvědět již známá fakta.

19. 1. 2009

ČT2 – ČT24

Český rozhlas 1 – Radiožurnál

Tisk se tento den nevěnoval jednání o zahraničních misích vůbec. Zato Česká televize a Český rozhlas věnovaly tomuto tématu rozsáhlé diskuze. Na ČT2 přivítal hosty moderátor Martin Veselovský v pořadu Události, komentáře. Pozvání přijal Jiří Paroubek, ale k tématu se vyjádřil i prezident Václav Klaus, ministryně obrany Vlasta Parkanová, premiér Mirek Topolánek a náčelník Generálního štábu AČR Vlastimil Pícek. Redaktor nejprve ozřejmil situaci, která se od posledních jednání značně změnila. Vláda a opozice totiž k sobě vstřícně vykročily. Na jedné straně škrtnutím pětadesáti vojáků a na straně druhé sociální demokraté přestali podmiňovat svůj souhlas s prodloužením misí zrušením regulačních poplatků. To nebylo očekávané vyústění předchozí situace. Vlasta Parkanová na to prohlásila, že se nejedná o tah, který by ohrožoval životy vojáků, a Vlastimil Pícek k tomu poznamenal, že se nesnižovaly počty osob, které jsou v přímém operačním nasazení. Mirek Topolánek také oznámil, že do konce roku skončí v operaci Trvalá svoboda sto specialistů z Prostějova, a tím podle něho de facto splní přání opozice, aby v roce 2009 mise ustaly. Na jednání vlády dorazil výjimečně i vrchní velitel českých ozbrojených sil Václav Klaus, který prohlásil, že věří ve zdárné vyřešení nastoleného problému. Po vyjádření ostatních přišlo slovo na samotného hosta pořadu, Jiřího Paroubka. Martin Veselovský se ptal hlavně na postoj ČSSD a jejího předsedy k zahraničním misím českých vojáků. Jiří Paroubek značně kličkoval, ale nakonec z celé debaty jasně vyplynulo, že on sám pro nový návrh hlasovat nebude, ale že svým poslancům nechává při hlasování volnost. Nicméně ODS i tak pro svůj návrh sehnala potřebných 101 hlasů a hlasy poslanců ČSSD už pro ni nejsou důležité. Přesto se rozhodla vyhovět alespoň částečně požadavkům opozice. Dále Jiří Paroubek uvedl, že mu nevádí zahraniční mise naší armády v Kosovu, neboť tam se jedná o mírové a humanitární akce. Na Afghánských misích mu nejvíce vadí, že nepřináší prakticky žádné výsledky. Prezident Karzái je podle něj spíše v roli starosty Kábulu, než ve funkci hlavy státu. Dále přednesl některé historické příklady neúspěchu cizích armád na území Afghánistánu a přirovnal tento

konflikt k Vietnamské válce.¹² Nakonec poznamenal, že by bylo zapotřebí, aby se příště mise s opozicí projednaly, neboť by mohlo hrozit jejich nepodpoření ze strany ČSSD. Výběr Jiřího Paroubka jakožto hosta pořadu byl logickým krokem, neboť jeho osoba sehrála v celé situaci důležitou roli. **Pořad nepřinesl příliš nového, což bylo způsobeno nejen otázkami, které se točily v různých obměnách dokola, ale hlavně neochotou Jiřího Paroubka zacházet příliš do detailů. Dále se mi zdálo, že Jiří Paroubek téma záměrně trochu dramatizuje. Misi v Kosovu nazývá mírovou, ale to se dá říct o našem Provinčním rekonstrukčním týdnu či polní nemocnici v Afghánistánu. Tyto jednotky však nezmínil.**

Debatu v Českém rozhlase – Radiožurnál řídil moderátor Vít Dvořák a jeho hosty byli předseda výboru pro obranu a bezpečnost PS PČR¹³ Jan Vidím (ODS) a senátor zvolený za ČSSD, předseda senátního výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Jiří Dienstbier. Nejprve se moderátor Vít Dvořák dotázal Jiřího Dienstbiera, jaký je jeho názor na jednání kabinetu a na upravený návrh. Otázka to byla logická, neboť Jiří Dienstbier byl přítomen jednání vlády. Moderátorovi odpověděl, že je spokojen s novým návrhem a že doufá v jeho kladné přijetí. Nevidí prý důvod, proč by to projít nemělo. Poté Vít Dvořák sdělil, že prezident Václav Klaus vyjádřil politování nad dlouhými debatami o zahraničních misích a zároveň se pozastavil nad tím, proč ODS neprojednala návrh s opozicí dříve. Jan Vidím na to reagoval poměrně zmateně, ale z jeho slov nakonec vyplynulo, že vinu nevidí na straně ODS, ale na straně opozice. Jiří Dienstbier samozřejmě reagoval opačně a dodal, že se nejedná jen o mise, ale o zahraniční politiku vůbec. V tomto směru si prý dělá ODS, co chce. Moderátor Vít Dvořák na to reagoval tvrzením, že několik kolegů Jiřího Dienstbiera bylo na jednání pozváno a nedostavilo se. Na to Jiří Dienstbiera odpověděl slovy, že na to on vliv nemá, že se poslanci rozhodují samostatně. Ihned na to se ptal Vít Dvořák Jana Vidíma, jak by reagoval na slova stínového ministra obrany za ČSSD Petra Hulínského, že ODS je v jednáních značně arogantní. Jan Vidím na to odpověděl tak, že mise se za jeho působení vždy takto řešily a tak nevidí důvod, proč se ČSSD tolik diví. Dále dodal, že mu připadá postoj ČSSD značně zaujatý vůči Severoatlantické alianci. Prý se bojem proti misím staví do pozice odpůrců NATO. Uštěpačně poznamenal, že by bylo asi nejjednodušší z NATO vystoupit. Jiří Dienstbier na to pouze zareagoval, že ČSSD v jádru proti misím nic nemá, ale že považuje politiku George Bushe za nesmyslnou. Blížícím se odchodem prezidenta Bushe se prý otevře nový prostor k debatám na toto téma. Tímto tvrzením debata končila. **Oba hosté se po celé**

¹² Ozbrojený konflikt, který mezi lety 1964 a 1975 probíhal na území Vietnamu. Tato událost se stala příkladem neúspěšného boje USA proti nepřátelům, neboť tento konflikt patrně neměl vítěze.

¹³ PS PČR – Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

trvání diskuze vyjadřovali značně zmateně a vinili z nastalé situace názorovou opozici. Jednalo se o klasickou televizní debatu, při které nikdo nechtěl připustit vinu za zmatky okolo zahraničních misí. Naopak ze všeho vinili všechny ostatní, jen ne sami sebe. Ocenit se tedy dalo pouze pozvání jiných hostů, než bylo doposud zvykem.

20. 1. 2009

ceska-media.cz – ČT 24

Dvacátého ledna se zaobíral tématem zahraničních misí pouze server ceska-media.cz. V tomto případě ovšem nejde o původní zprávu. Tento internetový portál provádí totiž ve velké míře monitoring, a tak tomu bylo i v tomto případě, kdy využil zprávu ze serveru ct24.cz. Cílem této zprávy bylo shrnout diskuzi, která proběhla předchozí den v pořadu Události, komentáře mezi moderátorem Martinem Veselovským a tehdejšími předsedou ČSSD Jiřím Paroubkem. Ve výsledku ze zprávy vyplynula známá fakta, že nový návrh bude opozicí podpořen, ovšem ne samotným předsedou Jiřím Paroubkem, neboť nemá k misím důvěru. **Na této zprávě toho není příliš k hodnocení. Šlo vlastně jen o shrnutí delší diskuze. Pokud na ni budu tedy takto nahlížet, tak svůj účel splnila.**

21. 1. 2009

Právo

Jedenadvacátého ledna přišel konečně velice originální a vkusný článek. Postaral se o něj Jiří Hanák¹⁴ z deníku Právo, který komentoval jednání o zahraničních misích, zaměřil se ale konkrétně na téma Afghánistán. V článku polemizuje nad postojem Jiřího Paroubka, kterému je právě Afghánistán trnem v oku. Jiří Hanák s ním souhlasí v tom, že v Afghánistánu není možné vojensky vyhrát. Je nutné jednat, ovšem není prý jasné kdy a vlastně ani s kým. Nejlepší by prý bylo rozdělit Tálibán a jednat s těmi „rozumnějšími“. A smysluplné jednání se dají vést údajně jen v patové situaci, a tak se Jiří Hanák přiklání k plánu Baracka Obamy stáhnout vojáky z Iráku a poslat je do Afghánistánu. Dále se komentátor pozastavil nad tím, jak zvláštní je fakt, že Jiří Paroubek ještě v prosinci 2008 hlásal, že bude bojovat za kompletní stažení českých vojáků ze zahraničí a nyní se spokojí

¹⁴ Bývalý redaktor časopisu Reportér a signatář Charty 77. Od roku 1988 působí v redakci Lidových novin. Později nastoupil jako komentátor do deníku Právo, kde působí dodnes. V roce 2005 převzal novinářskou cenu Ferdinanda Peroutky.

s pouhým omezením jejich počtu. Možným důvodem změny tohoto názoru může být fakt, že se nesetkal s pozitivní odezvou od dalších členů strany. Další věcí, ve které Jiří Hanák souhlasí s Jiřím Paroubkem, je nutnost jednání o vojenských misích. Je prý nezbytné, aby strany zahájily zevrubnou diskuzi o vojenské politice České republiky. Není prý normální, že naše jednotky nemají v popisu práce obranu země a nemají na to ani prostředky. Na závěr se Jiří Hanák na chvíli zamyslel nad tím, jak se situace změní s nástupem nového amerického prezidenta Baracka Obamy. **Tento článek považuji za velice kvalitní. Dává fakta do souvislostí a pomáhá tak nezajímavému čtenáři pochopit nastalou situaci. Doposud s komentováním jednání o zahraničních misích přišel pouze týdeník EURO, konkrétně jeho redaktor Rudolf Marek. Ačkoliv i jeho článek byl velice zdařilý, komentář Jiřího Hanáka se mi zdá kvalitnější a ucelenější.**

23. 1. 2009

Plzeňský deník

zpravy.iDNES.cz

V Plzeňském deníku se tentokrát nevěnovali jednáním o zahraničních misích, nýbrž významu těchto akcí. Jednalo se o úvahu Václava Lambergera, který podle celkového vyznění zprávy není zastáncem našeho nasazení v zahraničí. Naše jednotky v Kosovu se mu zdají opodstatněné, neboť tam prý udržují křehkou rovnováhu a zabraňují otevřenému válečnému konfliktu. Boj našich jednotek v Afghánistánu a Iráku se mu ale líbí mnohem méně. Hlavní problém má s jejich nasazením v bojových akcích, kde mají napomoci potírat mezinárodní terorismus. Podle jeho názoru totiž v těchto misích je boj s terorizmem až na druhém místě¹⁵. A tak navrhuje, stejně jako Jiří Hanák, aby se konflikt řešil hlavně diplomaticky. Domnívá se, že by mohlo dojít ke stejné ostudě, jakou v Afghánistánu zažila ruská armáda, pokud se bude vše řešit jen násilím. Věří, že si to uvědomí také i ti nejzarytější válečníci a zároveň s tím by mohlo dojít i ke stažení našich jednotek. **Článek nepřinesl nic objektivního pro toho, kdo četl článek Jiřího Hanáka z deníku Právo z 21. 1. 2009. Postoj obou autorů je totiž velice podobný. Kvalita článku Jiřího Hanáka ale byla po formální stránce nesrovnatelně lepší, a tak nelze tento počín hodnotit tak pozitivně.**

¹⁵ Autor článku Václav Lamberger měl patrně na mysli úvahy, kde se naráží na to, že americké jednotky jsou na území Afghánistánu a Iráku z politických důvodů a ne z bezpečnostních. Zejména o Iráku se často mluví, jako o zdroji ropy pro USA.

Server zpravy.iDNES.cz také nepsal o jednáních přímo. Místo toho nabídl rozhovor s náčelníkem generálního štábu Armády České republiky Vlastimilem Pickem o tom, jaký názor na ně má on. První otázkou, kterou autor článku Viliam Buchert Vlastimilu Pickovi položil, se týkala důvodů, které vedly Českou republiku vyslat své jednotky do zahraničí. Často se totiž mluví o tom, že nás k tomu de facto donutila Severoatlantická aliance nebo USA. Vlastimil Pícek sice přiznal, že se na tom NATO dohodlo, zároveň ale dodal, že se jedná především o politická jednání a že samotní vojáci si mise nevymýšlejí. Navíc poznamenal, že naše přítomnost v Afghánistánu má smysl, neboť se podílíme na rekonstrukci oblasti. Stavíme tam školy, infrastrukturu a pomáháme místním se zemědělstvím. Mimo to tam máme prý velice schopnou speciální jednotku¹⁶, která zde pomáhá stabilizovat situaci, jež není optimální. I přesto, že jednotka podnikne ročně několik desítek operací, je pod kontrolou spojenců pouze jedna čtvrtina celého území Afghánistánu. Další otázka směřovala k obvinění z korupce, kterému čelí nejen afghánští úředníci, ale dokonce i vláda. Navíc o prezidentovi Karzáím se říká, že je pouze prezidentem hlavního města Kábulu. To Vlastimil Pícek nepopírá a otevřeně hovoří o tom, že vliv ústřední afghánské vlády je zatím velice slabý. Proto je prý nezbytná práce koaličních vojsk, které pomáhají afghánským civilistům postavit se na vlastní nohy. Není to ale prý jednoduchá práce, neboť velká část občanů se živí prodejem opia a tohoto způsobu obživy se neradi vzdávají. Viliam Buchert poté projevil obavu, zda se nebudoují všechny objekty v Afghánistánu pro potřeby budoucího nepřítele v případě, že by se opět chopili moci islamisté. Vlastimil Pícek je ale klidný, neboť školy se budují právě proto, aby vychovávaly lidi, kteří už budou chtít jiný způsob života než jejich rodiče. To se ale prý projeví až za několik let. V poslední otázce se zeptal redaktor, zda měl Vlastimil Pícek obavy, že mise skončí. Přiznal, že ano, a na doplňující otázku, zda zaznamenal, že by byl některý z vojáků proti misím, řekl, že mu to žádný neřekl osobně a že nic takového neslyšel ani z oficiálních armádních zdrojů. **Bylo zajímavé dozvědět se názor někoho, kdo je do celé situace zainteresován a přitom není z politických kruhů. Na odpovědích bylo znát, že se jedná o vojáka, neboť se našich misí velmi zastával. Překvapivý nebyl ani mírně negativní postoj vůči politikům.**

24. 1. 2009

Mladá fronta DNES

Rokycanský deník

¹⁶ 601. skupina speciálních sil Generála Moravce

Obsah Rokycanského deníku není třeba zmiňovat, neboť se jednalo o totožný článek, který předchozí den otiskl Plzeňský deník. Mladá fronta DNES nabídla rozšířenou verzi rozhovoru s Vlastimilem Píckem ze dne 23. 1. 2009 (zpravy.iDNES.cz). Redaktor Viliam Buchert se snažil v prvních několika otázkách dostat z Vlastimila Pícka odpověď na to, zda vůbec mají spojenecká vojska šanci vojensky vyhrát, nebo zda jsou odsouzena jen do pozice humanitární pomoci. Ten se ale vyjadřoval často nepřímě, ale nakonec odpověděl, že jakožto voják se domnívá, že to válka předem prohraná být nemůže a že šance na vítězství zde samozřejmě je. Další otázka se týkala civilních obětí, které konflikty přinášejí. Vlastimil Pícek na to prohlásil, že veškeré programy jsou koncipovány tak, aby omezily počet obětí na minimum. Na to prý samozřejmě dbají i české jednotky. Na doplňující otázku, zda se veřejnost dovídá o všech civilních obětech, odpověděl tak, že na jejich počty existují vojenská tajemství a tak často prosáknou jen útržkovité informace. Dále se Viliam Buchert zeptal, co našim vojákům mise přinášejí. Vlastimil Pícek poznamenal, že to budou zejména zkušenosti, které naši vojáci získají. Plat prý mají také dobrý, ale nejedná se o to podstatné, co by mělo vojáky zajímat. Česká republika misemi získá vojenskou podporu od Severoatlantické aliance v případě ohrožení naší země. Další otázky se týkaly výstavby radaru v Brdech a kariéry Vlastimila Pícka. **Tato rozšířená verze rozhovoru nebyla příliš přínosná. Vše podstatné bylo uvedeno v kratší verzi na serveru zpravy.iDNES.cz.**

28. 1. 2009

Český rozhlas – Plzeň

zpravy.iDNES.cz

Český rozhlas – Plzeň byl velice stručný. Jeho moderátorka Dana Jelínková posluchačům sdělila, že návrh zahraničních misí byl schválen senátem a pro bylo čtyřicet devět senátorů, z čehož bylo šest z ČSSD. Na to ve vstupu reagoval předseda senátu Přemysl Sobotka (ODS), velice potěšeně, že se k předpokládaným třem hlasům ze strany ČSSD přidaly další tři. Server zpravy.iDNES.cz psal o tomtéž. Vše ale doplnil o konkrétní informace. Uvedl počty vojáků, které hodlá Česká republika povolát do zahraničních misí, a nastínil situaci, za které by návrh prošel i poslaneckou sněmovnou. Členové ČSSD mají nyní volnou ruku v hlasování a k návrhu se staví vstřícněji i poslankyně Věra Jakubková, Olga Zubová a poslanec Ludvík Hovorka. Podle slov stínového ministra obrany Petra Hulínského se předpokládá, že z řad ČSSD budou pro návrh hlasovat jen jednotlivci. Nicméně by to mělo

i tak stačit na schválení. **Tento článek je důležitý hlavně proto, že jako jediný obsahoval ten den zprávu o úspěchu návrhu v senátu a navíc k němu poskytl další informace.**

29. 1. 2009

Právo

Právo přineslo zprávy o pokračujícím jednání o den děle, než zpravy.iDNES.cz. Navíc poskytlo mylnou informaci, když sdělilo, že návrh podpořilo 5 poslanců z ČSSD. Pro návrh se hlasovalo dvakrát, neboť první hlasování někteří poslanci zpochybnili. Když se hlasovalo poprvé, tak návrh opravdu získal 5 hlasů ze strany ČSSD (celkový počet hlasů byl 48). Nicméně při druhém již bylo pro o hlas více a ten právě patřil poslanci ČSSD. Zajímavostí také je, že čtyřicet devět hlasů pro návrh znamenalo ústavní většinu¹⁷. Přesto Právo poskytlo detailní rozpis toho, jak senátoři hlasovali. Dalším bodem článku byl stručný obsah návrhu. V příloze pak byl seznam míst, kde budou naši vojáci sloužit a v jakém počtu. **Článek až na nesrovnalosti s počtem hlasů při hlasování považuji za velice zdařilý. Pakliže se někdo o situaci doposud nezajímal, může se zde dozvědět takřka vše důležité.**

4. 2. 2009

Haló noviny

ČT 2

TV NOVA

Český rozhlas 1 – Radiožurnál

Rádio Impuls

zpravy.iDNES.cz

Zpravodajství ČTK

Čtvrtého února se měl projednávat návrh zahraničních misí v poslanecké sněmovně. Při té příležitosti přinesly článek levicově zaměřené Haló noviny. Tento deník se vyznačuje zejména silnou náklonností ke komunistické straně. Nejdříve nastínil fakt, že 4. února 2009 odpoledne se bude v poslanecké sněmovně projednávat návrh zahraničních misí. Dále citoval místopředsedu branného výboru sněmovny Alexandra Černého (KSČM) a místopředsedu

¹⁷ Jedná se o většinu, která tvoří šedesát procent z celkového počtu hlasů. Tudíž v případě senátu 49 hlasů z celkového počtu 81 mandátů. Ústavní (kvalifikovaná) většina je potřeba při nejdůležitějších právních rozhodnutích, jako je například přijetí ústavy.

branného výboru Antonína Sedu (ČSSD). Alexandr Černý se nejdříve pozastavil nad tvrzením Vlasty Parkanové, že proti návrhu z prosince 2008 hlasovali zejména poslanci KSČM. To je podle něj holý nesmysl a paní Parkanová by si měla uvědomit, že poslanci KSČM by sami návrh ke dnu poslat nemohli. Dále uvedl, že jeho strana rozhodně nehodlá návrh podpořit ani nyní, neboť situace se v Afghánistánu obrátila pouze k horšímu a vojenská přítomnost na jeho území nic neřeší. Antonín Sedu poté zdůvodnil, proč ČSSD nestáhla usnesení zavazující své poslance hlasovat proti misím. Důvodem prý bylo tvrzení šéfa poslanců ODS Petra Tluchoře, že vládní koalice už má pro mise potřebných 102 hlasů. Nebylo tedy třeba žádných ústupků. **Za největší slabost celého článku považuji fakt, že je na něm velmi znát silné levicové zaměření a nelze si tedy odnést nestranný názor. Na druhou stranu čtenáři Haló novin s tímto počítají, a tak nejspíš není potřebná neutrálnost. Přesto článek přinesl ty nejdůležitější informace a obohatil je o názory některých poslanců.**

V komentovaných Událostech na programu ČT 2 uvedla moderátorka Daniela Drtinová komentáře hned několika hostů. Byli jimi předseda poslaneckého klubu Bohuslav Sobotka (ČSSD), premiér Mirek Topolánek (ODS), poslankyně Strany zelených Věra Jakubková, ministryně obrany Vlasta Parkanová (KDU–ČSL). Tyto poslance zpovídala redaktorka Michaela Jendeková, která zároveň poznamenala, že se sešel premiér Mirek Topolánek s lídrem ČSSD Jiřím Paroubkem a šéfy poslaneckých klubů obou stran Petrem Tluchořem a Bohuslavem Sobotkou. Bohuslav Sobotka poté oznámil, že se na tomto jednání dohodli na uvolnění rukou poslancům ČSSD při hlasování. Ti ještě ten den ráno měli povinnost hlasovat proti návrhu. Návrh získal i díky hlasům od čtyř poslanců ČSSD (Hamáčka, Jičínského, Sedi a Svobody) 105 hlasů, tedy potřebnou většinu. Premiér Mirek Topolánek k tomu poznamenal, že si jistě oddychli i poslanci opozice, neboť se prý podle něj dostali v rámci mezinárodního společenství do vysoké izolace. Návrh podpořily i poslankyně Strany zelených Věra Jakubková a Olga Zubová. Ty se původně stavěly proti návrhu. Nelíbilo se jim na něm, že se nejedná o každé misi zvlášť. Nyní se podle slov Věry Jakubkové k návrhu přiklonily, neboť jim bylo přislíbeno, že příště se již tak stane. Vlasta Parkanová poté prohlásila, že v tento závěr věřila. Jen si myslela, že k němu dojde dříve. Nakonec Michaela Jendeková dodala počty vojáků a místa, kde budou operovat. Po ukončení těchto komentářů dorazili do studia k moderátorce Daniele Drtinové hosté. Byli jimi Bohuslav Sobotka a místopředseda zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Tomáš Dub. Z rozhovoru s Bohuslavem Sobotkou vyplynulo, že Petr Tluchoř a Mirek Topolánek vysloveně požádali ČSSD o podporu při hlasování, protože si nebyli jisti, zda mají potřebných

101 hlasů. Tato žádost však přišla až poté, co je poslanecký klub ČSSD vyzval, aby předložili počet hlasů, které mají k dispozici. Podle Bohuslava Sobotky je přirozené, že se premiér o takto důležitých věcech poradí s předsedou nejsilnější opoziční strany. Členové ČSSD si volnost při hlasování odsouhlasili na rychlé schůzce. Poté se dostal ke slovu Tomáš Dub, který ocenil jak vstřícný krok ČSSD, tak ochotu premiéra Mirka Topolánka řešit složitou situaci za každou cenu – tedy i požádáním opozice o podporu. Mezinárodní záležitosti by se podle něj takto řešit měly. Opozice s koalicí by prý neměly být proti sobě, ale měly by spolupracovat. Strany se sice dohodly včas, ale Lubomír Zaorálek z ČSSD by byl rád, kdyby strategie těchto jednání byla pro příště jiná. A tak logicky směřovala moderátorka Daniela Drtinová svou další otázku na Bohuslava Sobotku. Zeptala se ho, v čem přesně by si opozice představovala změnu při jednáních. Bohuslav Sobotka na to odpověděl, že jsou v ČSSD především rádi, že se jim podařilo snížit počet vojáků oproti původnímu návrhu. Dále by chtěli, aby se počet v budoucnu ještě více snižoval, neboť konflikt v Afghánistánu se spíše zhoršuje, a tak setrvávání našich vojáků ničemu nepomáhá. Vše by sice mělo proběhnout po dohodě se spojenci, ale neměli bychom prý sebou nechat manipulovat. Celá situace by se tedy neměla řešit pouze vojensky, ale zároveň politicky. Tomáš Dub jeho názor příliš nesdílel. Shodl se sice na tom, že situace v Afghánistánu není zrovna pozitivní. To je ale podle něj právě ten důvod, proč je potřeba poslat na místo více vojáků. Posilování iniciuje americký prezident, který šel příkladem a sám poslal do Afghánistánu více jednotek. Podle Bohuslava Sobotky není cílem z Afghánistánu utéct (což naznačil Tomáš Dub), nicméně nerad by podporoval další navyšování. Zbytek diskuze se již věnoval známému tématu – plánované výstavbě amerického radaru v Brdech. **Přes svou rozsáhlost diskuze příliš novinek nepřinesla. Pouze potvrdila stanoviska obou stran. ČSSD nechce podporovat navyšování a naopak by uvítala snižování počtu vojáků. ODS nutně nevyžaduje navyšování, ale souhlasí s trendem spojenců, kteří svá vojska navyšují. Tudíž jedinou novinkou se zdá ozřejmení situace, za které došlo k podpoře návrhu ze strany ČSSD.**

V Televizních novinách na programu TV Nova uvedli moderátoři Markéta Fialová a Karel Voříšek redaktora Vladimíra Keblůška. Ten byl přímo v Poslanecké sněmovně, těsně po skončení jednání. Jednání prý předcházelo celodenní maratón, při kterém nejprve poslanci chtěli projednávat Lisabonskou smlouvu, nicméně tu posléze přesunuli na 17. únor. Po několika hodinách poslanci schválili program a začali projednávat mise. Po dvouhodinové debatě vyzvali sociální demokraté koalici k jednání. Za zavřenými dveřmi poté došli k dohodě a poslanci ČSSD mohli hlasovat podle své vůle. Nakonec návrh získal 105 hlasů a 66 jich bylo proti. Poté následoval záznam, který předcházelo jednání, ve kterém Vladimír Keblůšek

ve spolupráci s dalším redaktorem Pavlem Šubou vyzpovídali postupně několik poslanců. Vlasta Parkanová (KDU–ČSL) vyjádřila podezření, že již nejde o vlastní mise, ale o skrytý dialog mezi Jiřím Paroubkem a Mirkem Topolánkem. Jan Vidím (ODS) si pro změnu zase připadal jako v absurdním dramatu. Mirek Topolánek poznamenal, že hlasy ČSSD pro návrh potřeboval¹⁸. Jiří Paroubek k tomu zase dodal, že si za tuto situaci ODS může sama, neboť neustále vyhlašovala, že má dostatek hlasů. František Bublan a Antonín Sed'a (oba ČSSD) prohlásili, že budou hlasovat podle toho, jak se strana rozhodne. Poté následovala shrnutí toho, co vlastně poslanci schválili. **Jednalo se o zajímavou reportáž, neboť byla přímo z místa, kde se mělo vše rozhodnout. Tudíž dojem byl dostatečně autentický. Navíc reportáž obsahovala informace o tom, jakým způsobem se k závěru došlo.**

V pořadu Radiofórum na Českém rozhlasu 1 – Radiožurnál přivítal moderátor Jan Bumba velitele 4. kontingentu polní nemocnice a chemické jednotky ISAF v Kábulu Mojmíra Mrvu. Z rozhovoru s ním jasně vyplynulo, že vojákům se průtahy v jednání příliš nelíbí, ale jsou zvyklí na určitou nejistotu. Dále poznamenal, že práce našich vojáků v Afghánistánu rozhodně smysl má a zejména výsledky Provinčního rekonstrukčního týmu jsou zcela hmatatelné. Vztahy s místními obyvateli má prý osobně dobré, ale s následky averze některých občanů vůči spojeneckým vojákům se jakožto lékař setkává dost často. Poté následoval příspěvek komentátora Milana Slezáka. Ten ve své poznámce vyjádřil své zhnusení nad politickými dohady, které jednání provázely. V blízké době prý bude následovat série jednání NATO, ve které se dá předpokládat velice důrazný apel amerického prezidenta Baracka Obamy na všechny spojenecké státy, aby své jednotky navýšily. USA hodlají počet svých vojáků dokonce zdvojnásobit. To ale po ostatních státech nikdo nejspíš vyžadovat nebude. S žádostí na navýšení se ale musí počítat určitě. Nakonec Milan Slezák poznamenal, že by bylo slušné ulevit některým státům, protože například Kanada má jedny z největších ztrát. Na závěr telefonicky vyzpovídal moderátor Jan Bumba Vlastu Parkanovou. Ta zmínila, že telefonuje během 30–ti minutové přestávky, během které se sešli Mirek Topolánek a Jiří Paroubek. Podle jejích slov jde především o to, jak se tito dva dohodnou. Poté již návrh patrně projde. Návrh je podle ní v pořádku a veškeré průtahy s jeho schválením jsou jen politický balast, který se nabalil. Na jednání se zahraničními kolegy prý nepojede, dokud mise nebudou schválené. Nakonec sdělila, že v případě neschválení mohou vojáci působit v zahraničí do konce února a poté by se museli vrátit. **Z celého pořadu byl asi nejzajímavější rozhovor s Mojmírem Mrvou. Doposud zaznívaly pouze hlasy politiků a na názor vojáků se nikdo**

¹⁸ 101 potřebných hlasů by pravděpodobně získal, ale Martin Bursík (Strana zelených) byl na služební cestě a tak nemohl návrh podpořit

neptal. Myslím si, že je dobré znát názor těch, kterých se celá věc hlavně týká. U komentáře Milana Slezáka si nejsem příliš jist, koho měl oslovit. O situaci by si člověk měl především utvořit představu sám, a tak by nebylo ke škodě, kdyby přidal alespoň něco málo novinek či zajímavostí k tomuto tématu. Rozhovor s Vlastou Parkanovou byl zajímavý spíše proto, že novinky zaznívaly přímo od zdroje a od nejkompentnějšího člověka.

Tím však tento den Český rozhlas 1 – Radiožurnál s informacemi o průběhu jednání neskončil. Pořad „Stalo se“ uvedli Jan Punčochář a Veronika Malá, kteří vyzpovídali nejprve Mirka Topolánka, Cyrila Svobodu (KDU–ČSL) a Olgu Zubovou (Strana zelených). Mirek Topolánek a Cyril Svoboda byli rádi, že vše dopadlo dobře a Cyril Svoboda k tomu dodal, že se jedná o důkaz našeho spojení. Olga Zubová poznamenala, že nebyl důvod, aby pro nový návrh nehlasovala, když jí bylo od Vlasty Parkanové přislíbeno, že se příště bude jednat o každé misi zvlášť. Dále Veronika Malá zmínila již známá fakta o schůzce ODS a ČSSD před počátkem jednání. Jiří Paroubek k tomu dodal, že by stejně koalice získala potřebný počet hlasů, ale že chtěl dát možnost svým poslancům volně hlasovat. Ondřej Liška byl spokojený napůl. Sice byl rád, že se došlo ke správnému kompromisu, nicméně způsob, který k němu vedl, byl údajně místy až trapný. Vojtěch Filip (KSČM) si neodpustil menší popíchnutí, když poznamenal, že sociální demokracie ukázala krásný rozpor mezi slovy a činy. Posléze přivítal ve studiu Jan Punčochář místopředsedu poslanecké sněmovny Lubomíra Zaorálka (ČSSD). Ten mluvil zejména o tom, že mu nejde ani tak o obsah misí, ale způsob jednání, který ze strany koalice prý není optimální. Zejména Vlasta Parkanová neposkytla takřka žádný prostor k debatě a celý návrh přednesla jako hotovou věc. Nicméně mu bylo přislíbeno od samotného premiéra Mirka Topolánka, že se postup změní. Před rokem koalice nevyslyšela volání opozice a nyní za to pykala. Dále by prý nebylo od věci debatovat na summitech NATO o významu mise v Afghánistánu a udělat si jasno, kde jsou největší hrozby a podle toho jednat. Na požádání a bez otázek posílat vojáky do zahraničních bojů není podle Lubomíra Zaorálka efektivní. Pokud tedy toto téma nepadne od jiných zástupců NATO, měli bychom to navrhnout my. **První část pořadu Českého Rozhlasu 1 – Radiožurnálu byla věnována stručným ohlasům na výsledky jednání, takže již tato část by stačila běžnému posluchači, aby se dozvěděl to nejnужnější. Následující rozhovor již byl podle mě trochu navíc. Vzhledem k poměrně krátké stopáži se dá ale říci, že patrně splnil efekt, jaký mít měl. Lubomír Zaorálek toho sice příliš nesdělil, nicméně otázky v dialogu na sebe plynule navazovaly a tak byl rozhovor stručný a srozumitelný.**

V Impulzech Václava Moravce na rádiu Impuls přivítal moderátor náčelníka Generálního štábu Armády ČR Vlastimila Picka. Debata se odehrávala ještě před odhlasováním návrhu ve sněmovně. Vlastimil Picek promluvil o tom, že nemůže s jistotou spoléhat na úspěch jednání, ačkoliv mu věří. Pro případ neúspěchu má připravený krizový plán, který ještě není úplně doladěný, ale zabezpečil by hladký průběh odsunu našich vojáků ze zahraničí. Tento plán se vytvořil zejména kvůli Afghánistánu, neboť tam by patrně byla jediná komplikace. Pro přelety nad územími mezi Afghánistánem a Českou republikou je potřeba mít povolení a o to se musí zažádat alespoň deset dní předem. Je to prý velice stresující. Další otázka směřovala k délce období, po které budou naši vojáci v zahraničí působit. Ozývá se totiž stále více poslanců, kteří požadují, aby se mise odhlasovaly na delší období. I Vlastimil Picek by to uvítal, protože mise v Kosovu a Afghánistánu jsou na několik let, a tak by to mělo smysl. Předěšlo by se tak podobným komplikacím, jako je tomu nyní. Odhad na působení Provinčního rekonstrukčního týmu je na přibližně dva roky. Za rok totiž své projekty nemají šanci stihnout. Bojová mise Trvalá svoboda však může skončit už v říjnu 2009 a do konce tohoto roku už můžou být vojáci zpátky v Čechách. Co se týče mise v Kosovu, ta by si prý zasloužila ještě alespoň 2–3 roky. Snižování pak záleží na tom, kolik bude našich vojáků potřeba. Dále poznamenal, že by stálo za úvahu řešit mise zvlášť. Nový návrh na další působení by se mohl předložit klidně již v červnu roku 2009. S dalšími zeměmi, kde by měli naši vojáci působit, se zatím nepočítá. V dalších fázích rozhovoru se již věnoval Václav Moravec plánovanému americkému protiraketovému radaru v Brdech a skandálu, o kterém psala Mladá fronta DNES. Tři generálové měli podepisovat v době, kdy působili na generálním štábu objednávky na nákup propagačních emblémů. **Impulsy Václava Moravce prokázaly vysokou úroveň. Dobrý výběr otázek a jejich správné položení dopomohlo k tomu, aby diskuze měla kvalitní výpovědní hodnotu. Největší přínos shledávám zejména v tom, že se mohli posluchači dozvědět o tom, co by následovalo, kdyby mise neprošly, a jak se k celé věci staví Vlastimil Picek.**

Zpravy.iDNES.cz přinesly podobné informace, jako ten den již Haló noviny. Tudíž informace o počtu hlasů, které rozhodovaly, a počet vojáků, kteří budou v jednotlivých misích operovat. Citováni byli Ondřej Liška (stejný výrok, jako ten den na Českém rozhlasu 1 – Radiožurnálu), ministr zahraničí Karel Schwarzenberg a Lubomír Zaorálek. Karel Schwarzenberg položil při jednání otázku, zda si můžeme dovolit odmítnout pomoc této zemi. Jako příklad uvedl nedávný incident, při kterém radikální muslimové vylili afghánským ženám do obličeje kyselinu jen proto, že jakožto ženy chtěly jít do školy. Lubomír Zaorálek na to hbitě reagoval, když prohlásil, že afghánský prezident Karzái nekontroluje ani hlavní

město Kábul, jeho příbuzní jsou ve spojení s organizovaným zločinem a celá vláda je prolezlá korupcí. V článku bylo zmíněno, že čerpal z České televize, tedy ze zprávy, o které jsem již psal. Tudíž nemá smysl rozepisovat se podrobně o obsahu článku. Jedinou změnou byly citace Lubomíra Zaorálka a Karla Schwarzenberga, které přinesly informace, o kterých se příliš nemluví.

Další článek, který se věnoval ten den misím, byl opět ze serveru zpravy.iDNES. Tento byl ale jiný, neboť šlo de facto o komentář k výroku ministryně Vlasty Parkanové, která v něm doufala v to, že se na Afghánistán po konci jednání nezapomene. Autorem komentáře byl Jan Wirnitzer. Ten poznamenal, že je to veliká ironie, že proti misím brojí právě sociální demokracie, když to byla právě ona, kdo s nimi začal. Senátor Tomáš Töpfer nedávno v Senátu citoval prohlášení na podporu mise Trvalá svoboda, které v roce 2005 pronesl Jiří Paroubek. Jan Wirnitzer považuje za hezké, že se sešel potřebný počet hlasů v samotné koalici a že hlasy opozice ani nebyly třeba. **Zbytek článku mi není zcela zřetelný. Autor se zaobírá tím, zda budou nakonec mise častěji a včas projednávány, a také tím, jakým způsobem. Nicméně mi to celé přišlo neuspořádané a chaotické. Proto tento článek nenaplnil očekávání, které by do něj mohli někteří vkládat. Já očekával originalitu, komplexnost, ucelenost a nestrannost, ale ničeho se mi nedostalo. A vzhledem k tomu, že se zde neobjevily ani základní informace o samotném tématu, tak považuji článek Jana Wirnitzera za velice slabý.**

Posledním, kdo čtvrtého února informoval o zahraničních misích, bylo Zpravodajství ČTK. To v krátkosti představilo projednávaný návrh a poté zmínilo, jaké má šance na přijetí. Vzhledem k tomu, že na jednání chyběl Tomáš Kvapil z KDU–ČSL, byl vypárován poslancem KSČM. A protože poslanci KSČM byli proti návrhu, museli obětovat i jednoho svého člena při hlasování. Dále ČTK citovala ministra zahraničí Karla Schwarzenberga, že nemůžeme ignorovat své závazky vůči spojencům. Mělo by to prý být téma, které nepodléhá sporům mezi vládou a opozicí. Nakonec ČTK zmínila, že poslance ČSSD urazilo prohlášení šéfa poslanců ODS Petra Tluchoře, že mají dostatečný počet hlasů k odhlasování. Nakonec se koalice s opozicí dohodla, ale tento článek se objevil ještě před zahájením jednání. **Zpravodajství ČTK poskytlo vše, co bylo potřeba o jednání vědět. Zajímavá byla také zmínka o tom, za jakých okolností návrh projde. Tudíž se dá říci, že ČTK splnila svou úlohu.**

5. 2. 2009

Mladá fronta DNES

Právo

Aha!

Pražský deník

ČT 1

Články Josefa Kopeckého z Mladé fronty DNES a Nadi Adamičkové s Marií Königovou z Práva si byly velice podobné. Oba totiž obsahovaly jakési shrnutí průběhu a výsledku jednání. Čtenáři se tudíž mohli dozvědět o tom, že návrh podpořili 4 poslanci ČSSD, 2 rebelující poslankyně Strany zelených, a také jaké okolnosti k tomu vedly. Dalo by se tedy říci, že tyto články obsahovaly většinu informací, které se objevily v médiích o den dříve. Deník Aha!, jako první bulvární tisk, uvedl ucelenější informaci o jednání o zahraniční misi. Nicméně se nejednalo o původní článek, neboť byl vypůjčen z České tiskové kanceláře (ČTK). V pár větách bylo řečeno asi vše důležité, co by mohl čtenář potřebovat – tedy informace o tom, jak vypadal původní návrh, jak nynější a také co vedlo k tomu, že se podařilo nový návrh odhlasovat. Nejlepší článek toho dne se objevil v Pražském deníku. Jeho autorkou je Kateřina Perknerová, jejíž práci jsem rozebíral již v článku z 5. ledna. Tehdy se ovšem jednalo o Brněnský deník. V Pražském deníku se zabírala nejen tím, jak probíhala jednání ve sněmovně, ale také tím, jak vypadal předchozí návrh a kde budou naši vojáci nasazeni. Obsahem posledního odstavce byla výměna názorů mezi Karlem Schwarzenbergem a Lubomírem Zaorálkem. Stejná, jakou uvedl zpravodajský server zpravy.iDNES.cz 4. února. Zde byl ovšem Lubomír Zaorálek citován úplně. Na ČT 1 uvedl ranní zprávy Jan Rozkošný. Citováni pak byli Tomáš Dub (ODS), Jan Hamáček (ČSSD), Mirek Topolánek (ODS) a Bohuslav Sobotka (ČSSD). Zpráva by se pak dala shrnout tak, že ČSSD vidí řešení spíš v politické rovině a chtěla by počty vojáků postupně omezovat. Kdežto koalice ještě v prosinci chtěla vojáky navyšovat. Navíc citace Tomáše Duba a Bohuslava Sobotky jsem již rozebíral, neboť byly součástí Událostí, komentářů (ČT 2) ze 4. února. **Tentokrát nebylo třeba hodnotit každé médium zvlášť, neboť žádné příliš nevybočovalo. Cílem všech bylo patrně poskytnout to nejdůležitější, co by měl čtenář vědět o výsledku jednání. Prakticky veškeré informace se ale objevily již o den dříve.**

9. 2. 2009

natoaktual.cz

Server natoaktual.cz měl relativně velké zpoždění, když vezmeme v úvahu, kdy došlo ke konci jednání. Článek se zaměřil na to, v jaké podobě budou mise v roce 2009 probíhat. Priority zůstávají stejné – Afghánistán a západní Balkán, tedy Kosovo. Natoaktual.cz jako první trochu upřesnil, co opozici na misi v Afghánistánu konkrétně vadilo. Mělo by jít o absenci smysluplné strategie, rozptýlenost činnosti českých vojáků po celé zemi a finanční náročnost mise. Nahrávají jim k tomu navíc výsledky šetření, podle kterých jsou dvě třetiny českých občanů proti navyšování vojenských sil. A tak se sice navyšovalo, ale jen o několik desítek, a mise Trvalá svoboda zůstala beze změny úplně. S misí KFOR v Kosovu potíže nebyly. Není tak drahá, a tak se nemusely ani snižovat počty vojáků, které byly navrhovány v prosinci. Navíc se jedná především o mírovou misi a na Evropském kontinentu. V novém návrhu navíc úplně chybí Irák. Do Středoafričké republiky, Čadu a Egyptu se posílá jen hrstka vojáků. Navíc bude naše armáda plnit své závazky i na poli Sil rychlé reakce NATO¹⁹, pro které je na rok 2009 vyčleněno přes dvě stovky osob včetně odborníků na ochranu proti zbraním hromadného ničení. Co se týče tzv. bojových skupin EU, bude k možnému nasazení připraveno až 1800 vojáků. Pravděpodobnost jejich nasazení je však minimální. Ve výsledku se nový návrh od toho starého příliš nelišil a vlastně údajně ani nešlo o to, že by mise někomu výrazně vadily. Podle programového prohlášení není vlastně žádná ze stran (kromě KSČM) proti misím. Jedná se spíše o otázku, jakým způsobem se u nás dělá politika. **Komplexnost, ucelenost a punc kvality článku dodává bezesporu jeho autorka. Je jí Jana Urbanovská, interní doktorandka Katedry mezinárodních vztahů a evropských studií Masarykovy univerzity. Jednalo se fundovaný názor na situaci, který evidentně počítal s tím, že ho bude číst člověk, jenž se zajímá o celou situaci. Článek sice přišel s určitým zpožděním, ale jeho kvalita byla nesporná.**

2.1.2 Červen

Další informace o českých misích přišly čtyři měsíce po jejich schválení. S kabinetem Jana Fischera přišla zároveň nová koncepce misí. V červnu se pak mělo rozhodnout s předstihem, zda budou schváleny mise na příští rok či budou znovu komplikace s jejich prosazováním.

¹⁹ Síly rychlé reakce NATO jsou speciální mnohonárodní jednotky, které slouží Alianci v případě, když je nutné okamžitě zasáhnout kdekoli na světě. Jednotky jsou připraveny vykonávat různé druhy misí, včetně civilní ochrany, mírových operací nebo použití síly.

1. 6. 2009

aktualne.cz

Zpravodajství ČTK

Server aktualne.cz informoval o tom, že kabinet premiéra Jana Fischera o týden odložil projednávání nového návrhu zahraničních misí. Chce ho totiž nejdříve prokonzultovat s politiky, zejména pak s opozicí. Nechce totiž riskovat fiasko, které se stalo v prosinci roku 2008, kdy návrh neprošel. Ministr obrany Martin Barták, který převzal funkci po Vlastě Parkanové, nový návrh misí na rok 2010 raději předložil dost brzy, aby se případné námitky mohly včas řešit. Počítá se s tím, že by v Kosovu operovalo 550 vojáků, tedy stejně, jako tomu bylo pro rok 2009. Do mise ISAF v Afghánistánu by mělo být nasazeno 520 vojáků, přičemž by všichni působili do 200 kilometrů od Lógaru, kde se nachází Provinční rekonstrukční tým. Současně ovšem v roce 2009 končí protiteroristická akce Trvalá svoboda. Zpravodajství ČTK mělo takřka totožnou zprávu. Bylo to způsobeno tím, že aktualne.cz čerpalo právě z něj. Snad jen citace Jiřího Paroubka je navíc. Ten prohlásil, že většina jeho strany je proti našemu nasazení v Afghánistánu, a tak bude usilovat alespoň o snížení počtu vojáků, kteří zde operují. **Tyto zprávy slouží především k informování o tom, že se bude něco kolem misí dít. Po lednu a únoru, kdy se psalo o misích velmi často, následovaly více než tři měsíce, kdy se vůbec neřešily. Tudíž zprávy bezesporu splnily vše, co splnit měly.**

8. 6. 2009

aktualne.cz

ceska-media.cz – iDNES.cz

Zpravodajství ČTK

Osmého června sice hned tři média informovali o pokroku nového návrhu zahraničních misí. Avšak servery iDNES.cz i aktualne.cz pouze přepracovaly zprávu z ČTK. Nemá tudíž cenu rozebírat jejich zprávy, jelikož pouze zkrátily a přepsaly článek ze Zpravodajství ČTK. Vláda Jana Fischera konečně schválila návrh ministra Bartáka. Dříve se totiž několikrát odložil, aby se mohl projednat s opozičními politiky. Podle ministra financí Eduarda Janotky by měly mise stát na rok 2010 zhruba 3 miliardy korun. Dále se konkretizovalo, kde přesně budou naši vojáci působit. V provincii Lógar bude operovat Provinční rekonstrukční tým, v provincii Paktíja bude mít základnu trojice českých

transportních vrtulníků a na letišti v Kábulu bude působit několik českých odborníků. Dále budou instruktoři školit příslušníky Afghánské národní armády. Jednotlivci pak budou posíláni například do Čadu, Bosny a Hercegoviny či do Somálska. Martin Barták by byl navíc rád, aby se příště již projednávaly mise po vzoru NATO na více než jeden rok dopředu. Nynější návrh nicméně musí nejdříve schválit parlament, což patrně nebude tak snadné. **ČTK je renomovaný zpravodajský server, a tak se dá očekávat, že jejich články budou kvalitní. Tato zpráva nebyla příliš dlouhá, avšak obsahovala vše podstatné, především konkrétnější obrysy působení našich vojáků přišly vhod. Dalším plusem byla srozumitelnost a dobrá stravitelnost článku pro všechny čtenáře.**

9. 6. 2009

Metro

Jediným tištěným médiem, které informovalo o schválení mise vládou, byl deník Metro. Vzhledem k rozsahu celého deníku je logické, že zpráva byla relativně krátká. Obsahovala zejména informace o tom, kde a v jakém počtu naši vojáci operují a kolik budou mise asi stát. Ničím jiným už se metro nezaobíralo. Ač to nikde ve článku nebylo uvedeno, je jasné, že i deník Metro čerpal z ČTK, protože věty byly formulovány úplně stejně. **Tudíž se dá předpokládat, že se pouze daly dohromady části z článku ČTK a o nic nového se neobohatily. Jediné, co se tedy dá na článku hodnotit, je výběr úseků z původního článku. Z tohoto hlediska je vše v pořádku, protože na hrubé porozumění to čtenářům patrně postačí.**

16. 6. 2009

Zpravodajství ČTK

Zpravodajství ČTK přišlo šestnáctého ledna se zprávou, že nový návrh zahraničních misí byl hladce schválen poslaneckou sněmovnou. Ze 173 poslanců bylo pro 122. Proti pak byli poslanci KSČM a čtyři zástupci ČSSD. Zbytek se zdržel hlasování. Hladkému průběhu jistě napomohlo včasné projednání misí s opozicí ještě před předložením návrhu. Velký odpůrce misí Lubomír Zaorálek (ČSSD) byl ale i tentokrát nespokojený. Debaty by měly prý být příště daleko velkorysejší a vyrovnanější. Důležitým bodem by pak mělo být určení priorit. Komunista Alexandr Černý byl ještě radikálnější, když prohlásil, že v Afghánistánu neexistuje vojenské řešení. Debata pak vznikla o obtížné situaci v Pákistánu. Martin Bárta ale

prohlásil, že větší omezení počtu vojáků v Afghánistánu by bylo fatální a nenapomohlo by to ani situaci v sousedním Pákistánu. Dále článek obsahoval již uváděná místa, kde budou naši vojáci operovat a také v jakém počtu. **Tato zpráva přinesla jako jediná ten den informaci o tom, že návrh prošel poslaneckou sněmovnou. Je zvláštní, že se toho nechytila i ostatní elektronická média, avšak o to cennější je práce ČTK, neboť jejich zprávy jsou velmi aktuální.**

17. 6. 2009

E15

Ekonomický deník E15 informoval o schválení mise poslaneckou sněmovnou jiným způsobem, než předchozí den ČTK. V E15 se zaměřili zejména na to, co vedlo k tomu, že se poslanci ČSSD nepokoušeli blokovat návrh. Někteří politici se prý domnívají, že má Jiří Paroubek strach z toho, že by se po volbách stal premiérem a musel by spojencům vysvětlovat, proč Česká republika porušuje své závazky. Oficiální informace však hovoří o tom, že ČSSD neměla důvod dělat problémy, když jim koalice v leccěms vyhověla. Zejména stažení 601. skupiny speciálních sil generála Moravce z operace Trvalá svoboda a vyslání instruktorů do Afghánistánu ČSSD kvitovala. S vysláním instruktorů souhlasil i citovaný šéf civilní části českého rekonstrukčního týmu v Lógaru Václav Pecha. Nestačí afghánské vojáky jen vyzbrojit, ale je nezbytné jim poskytnout i kvalitní výcvik. Dále se článek opět věnoval tomu, kolik vojáků budeme mít v zahraničí a na jakých místech budou operovat. **Deník E15, který se poprvé v roce 2009 věnoval jednáním o zahraničních misích, odvedl kvalitní práci. Nejenže informoval o základních věcech, jako jsou místa nasazení a počty vojáků, ale zároveň přiblížil okolnosti, za jakých došlo k hladkému schválení návrhu ve sněmovně.**

2.1.3 Říjen – listopad – prosinec

Od října do počátku prosince se naposledy politici vrátili k zahraničním vojenským misím. Hlavním tématem bylo rozvažování, zda prodloužit koncepci misí na více, nebo zda nikoliv.

15. 10. 2009

ČT 1

ČT 2

Na stanici ČT 1 přivítali ve studiu moderátoři Helena Šulcová a František Lutonský předsedu sněmovního výboru pro obranu Jan Vidíma (ODS). Jednalo se o reakci na vystoupení ministra obrany Martina Bartáka v poslanecké sněmovně o jeho úmyslech s českou armádou. Jan Vidím byl dotázán na to, v čem vidí největší problémy naší armády. Tím se údajně jeví zejména finance. Světová ekonomická krize k nám byla velmi krutá. Rozpočet armády totiž srazila hned o 12 procent, což bylo citelně znát. Ale na obranyschopnost České republiky to údajně nemá vliv. Fungování armády není ohroženo, spíše se jedná o některé vládní zakázky, jakou jsou například stíhačky Gripen či letouny Pandur. Tyto nákupy se tak budou muset odložit. Prioritou naší armády je podle Jana Vidíma hlavně ochrana naší vlasti. Na otázku, jestli budeme tedy stahovat naše vojáky ze zahraničí, aby mohli chránit naši zemi, ale odpověděl, že největší hrozbou je momentálně mezinárodní terorismus, a tak je potřeba proti němu v Afghánistánu bojovat. Zejména za situace, kdy nám nehrozí útok od našich sousedů. V počtu vojáků či nedostatku techniky problém není, ačkoliv vojáci budou vždy říkat, že je. Poté už se v diskuzi řešily jen problémy okolo nákupu armádní techniky. **Nedá se říct, že by tato diskuze byla zbytečná, nicméně finanční potíže veškerých ministerstev jsou v důsledku ekonomické krize známé. Naopak je zvláštní, že se vůbec neřešil předpokládaný návrh ministra obrany Martina Bartáka na střednědobý koncept misí.**

Na ČT 1 a ČT 24 se ještě objevila jedna zpráva, kterou tentokrát uvedla Edita Kadlecová. Informovala o tom, že ministr obrany Martin Barták chce sněmovnímu výboru pro obranu přednést koncept zahraničních misí, který by mimo jiné měl zahrnovat návrat polní nemocnice do Afghánistánu. Martin Barták dále uvedl, že by bylo potřeba 300 – 350 členů v Provinčním rekonstrukčním týmu, aby byla práce efektivní. Vyšší hranice by ale byla stropem. Dále by rád přednesl návrh, aby byly mise schvalovány alespoň na dva roky dopředu. Umožnilo by to prý mnohem lepší plánování. **Zpráva byla velice stručná, ale vzhledem k tomu, že cílem bylo jen upozornit na fakt, že ministr obrany Martin Barták hodlá předložit koncept zahraničních misí, tak je její informační hodnota dostačující.**

Česká televize ale s misemi neskončila ani tím. Na ČT 2 přivítal Jakub Železný ve studiu místopředsedu výboru pro obranu Michaela Hrbatu (ODS) a předsedu Komise pro kontrolu BIS Jeronýma Tejce (ČSSD). Před tím ještě informoval o tom, že ministr obrany Martin Barták přednesl návrh na schvalování misí na dva roky dopředu (+ jeden rok výhledově) a reakce vybraných zástupců stran. Jan Vidím (ODS) tento návrh vítá, Antonín

Sed'a (ČSSD) prohlásil za stranu, že s tím mít problém nebudou, a Alexandr Černý (KSČM) se k tomu podle očekávání postavil negativně. Prý k tomu nevidí žádný prostor. Následná debata s hosty reagovala právě na tuto reportáž. Jeroným Tejc vidí v tomto návrhu spíše nevýhody a dokud mu někdo nepředloží nějakou analýzu, že tím stát skutečně ušetří, tak je ani neuvidí. Michael Hrbata je opačného názoru. Ekonomické úspory spojené především s plánováním přepravy a dalšími vysokými položkami jsou prý neoddiskutovatelné. Postoj Jeronýma Tejce byl i přes toto tvrzení neměnný. Nevidí důvod plánovat něco tolik dopředu a vzhledem k tomu, že ministerstvo prý není schopné nic naplánovat ani na několik měsíců, tak by to dobře nedopadlo. Navíc není možné nic plánovat natolik dopředu, když nebude známá aktuální situace. V případném hlasování by se patrně rozhodl tento návrh nepodpořit, i když přiznal, že by to byla složitá situace. Zaběhnutý systém je již vyzkoušený, a tak není důvod ho měnit. Počet vojáků v Afghánistánu je přiměřený našim možnostem a nemůžeme si dovolit poslat tam nějaké jednotky z Kosova, protože situace v Afghánistánu je příliš složitá a náročná. A to celou situaci dost komplikuje. Podle Michaela Hrbaty bude brzy možné postupně stahovat naše jednotky z Kosova, protože situace je tam stabilizovaná. V Afghánistánu máme prý hned čtyři priority – Provinční rekonstrukční tým, podpůrné jednotky (HELI Unit, polní nemocnice, letiště apod.), výcvik afghánských vojáků a ochrana ambasády. Tím debata o vojenských misích skončila. Dále se opět řešily finanční komplikace ministerstva. **Tato debata byla podle mého přínosná. Diváci si mohli udělat obrázek o tom, jak je asi pravděpodobné, že by se mise příště schvalovaly na dva roky dopředu. Navíc Michael Hrbata hezky shrnul priority, které v Afghánistánu máme. Příjemné bylo i to, že hosty byly nové tváře, co se týče televizních debat o zahraničních misích.**

Zpravodajství ČTK ten den nejlépe konkretizovalo situaci. Za citací Martina Bartáka se čtenáři mohli dozvědět, že by při schvalování mandátu na dva roky dopředu byl nákup služeb výhodnější. Vojáci se musí na mise připravit, nechat se očkovat apod., a to není otázka pár měsíců. Navíc by měli mít spojenci možnost znát dlouhodobější plány jednotlivých zemí. Z Kosova hodlají všichni spojenci v brzké době stahovat své lidi a tak učiníme i my. Co se týče Afghánistánu, tak tam by měl operovat Provinční rekonstrukční tým minimálně do roku 2013. Stejně je na tom i výcvik ozbrojených složek Afghánistánu. V roce 2011 by se měli vrátit speciální síly do Afghánistánu, aby zde chránily naši ambasádu. Jednat se také bude o využití našeho radiolokátoru Artur, který je v České republice zbytečný. Výbor si koncept prostudoval, ale názor zatím nevyslovil. Vyžádal si podrobnější písemné informace a zprávu, s jakým výsledkem návrh projednala vláda. **Tato zpráva obsahuje vše potřebné. Oceňuji zejména detaily nového plánu zahraničních misí. Doposud se o nich nikdo podrobněji**

nezmiňoval, a tak bylo známo jen to, že koncept obsahoval návrh na prodloužení mandátu misí. Je tedy dobře, že ČTK tyto informace přinesla.

16. 10. 2009

Hospodářské noviny

Šestnáctého října psali o novém konceptu zahraničních misí jen Hospodářské noviny. Martin Barták hájil nový návrh jako ekonomičtější a vstřícnější vůči spojencům. Navíc by se poslanci díky němu vyhnuli opakování komplikací, které nastaly v lednu a únoru při hlasování. Antonín Sed'a (ČSSD) pak v citaci poznamenal, že byla chyba spojovat armádní mise s lékařskými poplatky, a s dvouletým cyklem souhlasí. Dále se článek zmiňoval o vládních nákupech, jakými byly obrněná vozidla Iveco nebo transportéry Pandur. Ty by měly také být použity v zahraničních misích. **Člověk, který se o mise zajímá, tak se toho z tohoto článku příliš nového nedozvěděl. Téměř vše bylo uvedeno již o den dříve. Nicméně je to logické, neboť noviny jsou přirozeně méně aktuální, než internet či televize.**

30. 11. 2009

Český rozhlas 6

Frekvence 1

ceska-media.cz – ČT 24

Moderátorka Eva Odstrčilová z Českého rozhlasu 6 přišla jen s krátkou zprávou. Vláda schválila střednědobou koncepci působení českých vojáků, a to do roku 2013. Naše armáda dál setrvá v Afghánistánu, kde bude plnit své nynější funkce. Mise KFOR v Kosovu bude také pokračovat, ale bude probíhat postupné stahování vojáků z této země. Dále zpráva obsahovala jen zmínky o dalších bodech jednání ve vládě a jejich výsledcích. **Vzhledem ke krátkosti zprávy se velmi těžko hodnotí její kvalita. Nicméně to nejdůležitější bylo patrně sděleno, a tak asi splnila to, co měla.**

Takřka s totožnou zprávou přišla i Frekvence 1. Ta pouze vyměnila informace o dalších bodech jednání ve vládě za citaci ministra obrany Martina Bartáka. Ten mluvil o dalších pozicích, na kterých budou naši vojáci operovat. V roce 2012 budeme chránit vzdušný prostor v Pobaltí a zapojíme se do Sil rychlé reakce NATO. V rámci Severoatlantické aliance budeme ovšem plnit i další mise. **Frekvence 1 se na rozdíl od Českého rozhlasu 6 zaměřila**

jen na schvalované mise, a tak zpráva působila poněkud uceleněji. Citace Martina Bartáka to vše navíc obohatila o informace o dalších operacích naší armády.

Třicátého listopadu krátké zprávy pokračovaly. Ceska-media.cz s odkazem na ČT 24 také informovala o schválení střednědobé koncepce působení českých vojáků v zahraničí. Zde se ale zaměřili čistě na Afghánskou misi a na funkce, které zde budou naši vojáci plnit. Kromě rekonstrukce poničené země a výcviku tamních bezpečnostních složek budou v zemi bojovat naše speciální jednotky s teroristy. V případě potřeby budeme plnit i další funkce v rámci ISAF. **Tato zpráva byla zaměřena čistě na Afghánistán a má to samozřejmě svou logiku. Právě ten opozici v lednu a únoru nejvíce vadil při schvalování nového návrhu zahraničních misí. Přesto se mohlo informovat i o dalších místech, kde naši vojáci budou působit.**

1. 12. 2009

Haló noviny

E15

Poslední zprávy o střednědobém konceptu armádních misí se objevily prvního prosince v deníku E15 a v Haló novinách. V E15 se zaměřily zejména na komplikace, které mohou nastat při schvalování tohoto návrhu v Poslanecké sněmovně. Článek se skládal z velké části z citací. Ministr obrany Martin Barták mluvil o tom, jak se tímto konceptem ušetří hodně peněz. Místopředseda sněmovního výboru pro obranu Antonín Sed'a (ČSSD) sice souhlasil s tím, že by se hodně ušetřilo v logistice, nicméně je sporný počet vojáků, který by se měl do misí posílat, když není zcela zřejmé, jak se situace ve válkou postižených zemích vyvine. Dále by ocenil, kdyby Martin Barták přednesl analýzu, kolik afghánských vojáků a policistů budeme cvičit a jak dlouho. Bez toho se dá prý jen velmi těžko diskutovat. Stínový ministr zahraničí Lubomír Zaorálek (ČSSD) byl ještě radikálnější, když prohlásil, že navyšování vojáků v Afghánistánu je nemyslitelné, a opět promluvil o hroutící se legitimitě afghánské vlády v čele s prezidentem Hamídem Karzáí, který nemá takřka žádnou pravomoc. **Asi nejzajímavějším na tomto článku bylo zmapování pravděpodobnosti, s jakou koncept armádních misí projde sněmovnou. Nicméně postoj citovaných poslanců byl znám z médií již dříve.**

V Haló novinách také psalo o novém konceptu zahraničních misí. Ministr obrany Martin Barták poznamenal, že současný roční mandát je absolutně nedostatečný. Poté deník

citoval Alexandra Černého (KSČM). Ten prohlásil, že chápe postoj Martina Bartáka, ale ze strany KSČM to nepřipadá v úvahu. Dokonce i roční mandát je prý velmi velkorysý. **Ze strany Haló novin se dala očekávat takováto reakce. Přeci jen se jedná o komunistický tisk a postoj KSČM k zahraničním misím je všeobecně znám. Tudíž nestrannost se nedala očekávat.**

2. 2. Příběhy vojáků nasazených v Afghánistánu

Po celý rok 2009 média poskytovala rozhovory s vojáky a civilními experty, kteří působí v Afghánistánu. Jednotlivá média vybírala lidi, které budou zpovídat, evidentně pečlivě. Jednalo se totiž o zástupce různých funkcí i hodností a tak se jednalo o velice pestré složení. Zajímavé také bylo konfrontovat jejich výpovědi s výroky politický zástupců.

2.2.1 Armádní kaplan Miroslav Jordánek

31. 1. 2009

Znojemský deník – část

6. 2. 2009

Znojemský deník – kompletní

Znojemský deník přinesl na konci ledna část rozhovoru s armádním kaplanem a rodákem ze Znojma Miroslavem Jordánkem. O šest dní později pak deník poskytl delší verzi rozhovoru. Otázky pokládal David Grossmann. Miroslav Jordánek se do Afghánistánu chystá už potřetí. Při prvních dvou cestách se obával především toho, jak ho vojáci přijmou a jak celou misi zvládne. Nyní se však spíše bojí o ostatní vojáky, než sám o sebe. Když kaplan vstupuje do armády, tak musí počítat s tím, že může být vyslán na zahraniční misi. A když byla tedy povolána 4. brigáda rychlého nasazení, odcestoval s ní. Svou práci dělá rád, protože si s vojáky rozumí a navíc věří v to, že jejich práce má smysl. Ateistů je v armádě stejně velké procento, jako v celé České republice. Na bohoslužby však chodí i oni. Proto také Miroslav Jordánek volí slova tak, aby jim porozuměli i oni. Někdy také hrají na kytaru a snaží se příjemně strávit čas a oprostít se od válečného napětí. Počet praktikujících křesťanů se mění. Občas se pan kaplan modlí sám, někdy se k němu ale přidávají i desítky dalších. Pro mnoho vojáků je armádní kaplan velká neznámá a mají ho spojeného jedině s otcem Mulcahym

z populárního seriálu M*A*S*H. Miroslav Jordánek by rád otce Mulcahyho následoval v jeho laskavosti a přátelském postoji k vojákům. Každopádně mu ale připadá často příliš naivní. Ateisté nemají s křesťanstvím prakticky žádné zkušenosti a většinou o něm ví jen díky dějepisu, knihám a filmům. Například kniha Šifra mistra Leonarda od Dana Browna kritizuje církev natolik, že k ní pak mnoho lidí kvůli tomu zaujímá negativní postoj. Nicméně se zdá, že armádní kaplani většinou mění negativní pohled na instituci církve. Ale i oni jsou jen lidé a tak je možné, že mohou některé lidi zklamat. Psychickou podporu vojákům však neposkytuje jen on sám. Z tohoto důvodu je tam i psycholog a osobní štáb velitele. Vojáci jsou sice velmi vynalézaví a dokážou se kreativně zabavit, ale je často potřeba člověka, který je vyslechne a se kterým si mohou promluvit. Místní lidé jsou různí, ale většina naše vojáky vlídně přijala. Ve Fajzabád, kde Miroslav Jordánek působil v rámci již 5. kontingentu, už naše jednotky znali a věděli, co od nich čekat. Dokonce je pozvali několikrát na jídlo. Většinou se jednalo o rýži se zeleninou a občas i masem. To byla prý příjemná změna, neboť na základnách se většinou vařila německá jídla a ta příliš chutná nebyla. Miroslav Jordánek je nyní zvědavý na svou novou misi, která bude tentokráte probíhat v Lógaru. Což bude docela změna vzhledem k tomu, že se jedná o místo, kde žijí pašunové. Jedná se tedy o místo s jinou kulturou, mentalitou i jazykem. **Rozhovor s Miroslavem Jordánkem byl velice poutavý. Zejména proto, že o funkci armádního kaplana mnoho lidí prakticky nic neví. Navíc čtenářům alespoň trochu přiblížil každodenní život vojáků i postoj k nim z řad obyvatel Afghánistánu. Otázky byly také vhodně pokládány a většinou na sebe plynule navazovaly.**

2.2.2 Major Karel Navrátil

1. 2. 2009

Zpravodajství ČTK

Prvního února se stal tématem zpravodajství ČTK major Karel Navrátil, náčelník operačního oddělení 31. brigády radiální, chemické a biologické ochrany v Liberci. Karel Navrátil se účastnil mise v Afghánistánu hned dvakrát a musel čelit mnoha nebezpečím. Kromě pocitu zadostiučinění zažil častokrát i strach. On i jeho tým se báli a Karel Navrátil by nikdy nešel do mise s někým, kdo se nebojí, protože jen blázen by se nebál. Strach se ale naučili zvládat, protože si uvědomovali, jak moc jsou pro mezinárodní jednotky a místní obyvatele důležití. Nikde na světě není našich vojáků více potřeba než v Afghánistánu.

Odvahu vojákům dodávala i ministryně obrany Vlasta Parkanová, která se byla na místě dvakrát podívat. V roce 2007 sloužil 5 měsíců v Badachšanu jako příslušník mezinárodního rekonstrukčního týmu. Stejnou dobu sloužil nyní v Kábulu v jednotce bojující proti zbraním hromadného ničení. Mimo základnu byl tento tým velmi dobře bráněn. V obrněných vozidlech s nimi jezdili specialisté (většinou z Francie) a v případě nouze byl připraven i těžce ozbrojený vrtulník. V Kábulu působil jeho odřad spolu s českou polní nemocnicí a práce měli až nad hlavu. Neustále proto měli na mysli svou důležitost pro okolí. Jednalo se o nikdy nekončící stres. Přes den monitorovali otravné látky, výbušniny a vyráběli pitnou vodu. Večer toho pro změnu moc nenaspali, protože všude kolem vybuchovaly rakety. Pro Karla Navrátila bylo těžké se aklimatizovat, ale nakonec mu celá mise připadala jako adrenalinový sport. Sice by ho to i lákalo se vrátit, ale nyní se chce věnovat svým dětem a rodině. Mírovou misi by ale doporučil každému vojákovi, protože získá zkušenosti k nezaplacení. Navíc se tam armáda o své vojáky dobře stará. Po návratu do Liberce si často na Afghánistán vzpomene. Díky liberecké obchodní akademii o něm brzy bude vyprávět středoškolákům z Belgie. Bude to prý pro obě strany jistě zajímavé, protože s Belgičany také sloužil a byli dobří společníci. **Reportáž o Karlu Navrátilovi byla bezesporu zajímavá, nicméně čtenář se toho o jeho práci příliš nedozvěděl. Usoudil jsem tedy, že cílem článku ČTK bylo patrně přiblížení pocitů vojáka operujícího v tak náročném a nevyzpytatelném konfliktu, jakým je ten v Afghánistánu.**

2.2.3 Šéf civilní části provinčního rekonstrukčního týmu Václav Pecha

11. 3. 2009

ČT 24

Zpravodajská televizní stanice ČT 24 reagovala na návrat vojáků a civilistů z druhého kontingentu provinčního rekonstrukčního týmu z Afghánistánu pozváním šefa civilní části této mise. V pořadu Interview přivítala Daniela Drtinová Václava Pechu. Ten byl v tu chvíli teprve desátým dnem doma, tudíž mu ještě trochu Afghánistán chyběl. Ovšem být doma je příjemná změna. Člověk si prý uvědomuje maličkosti, které se mu dříve jevily jako samozřejmé. I proto se v nejbližší době nehodlá vracet zpátky do Afghánistánu. Rok ve válečné oblasti je maximum, co se dá snést a pro civilistu by nedoporučoval strávit tam více času. Je to příliš náročné na psychiku. Třetí kontingent, který nastupuje nyní, to bude mít jednodušší než jeho předchůdci, které vedl Václav Pecha. Zatímco předchozí kontingent vše

budoval od základů, ten nový už může pokračovat v zajetých kolejích. Ale samozřejmě jim bude nějakou chvíli trvat, než se aklimatizují. Na stesk po domově ani moc času nezbyvá, protože práce je všude až nad hlavu. Nicméně když už se někomu stýská, tak komunikace v dnešní době není nijak složitá a může být v kontaktu se svými blízkými. Václav Pecha už se věnuje humanitární práci dost dlouho. Před misí v Lógaru ale musel projít dvěma druhy tréninků. Jeden vojenský na Vyškově, kde mu bylo vysvětleno, jak to bude v Afghánistánu probíhat. Poté civilní přípravu na Štítně, kde se spolu s ostatními připravoval na to, jakým způsobem bude pracovat v projektové části. Vojenský výcvik ho sice naučil bránit se v případě nebezpečí, ale překonat rychle strach z vybuchujících bomb a střelby nikoho naučit nemůže. Tým Václava Pechy odvedl v Afghánistánu mnoho práce a lidé jsou jim za to bezesporu vděční, ale jsou zvyklí na nikom neulpívat. Tudíž se dá předpokládat, že si na nový tým místní obyvatelé rychle zvyknou. Pro ně je především důležité, že teče voda a staví se nemocnice. Nezáleží pak na tom, kdo tuto práci odvádí. Za rok už se dá leccos postavit a další věci rozpracovat. Poté je důležité udržovat kontinuitu, aby další kontingent měl usnadněnou práci. Plány, co postavit, poskytuje afghánská vláda a provinční rekonstrukční týmy podle toho operují. Je ale velmi důležitá podpora komunity, která v dané oblasti žije. Od té také chtějí slyšet, zda o dané stavby vůbec stojí. Místní lidé se na stavbách také podílejí. To v nich má vzbuzovat pocit vlastnictví a tím pádem starost o tyto budovy. Provinční rekonstrukční týmy budovu postaví, ale obyvatelé se musí postarat o to, aby byly využity a aby se nezbořily. Do Afghánistánu posílá Česká republika mnoho expertů, nicméně ti tam nejedou, aby obyvatele něco učili. Spíše suplují roli vlády a snaží se o místní postarat. Moderátorka se ptala na roli expertky na média v této oblasti. Václav Pecha jí odpověděl, že se stará především o podporu místních médií a také o to, aby byli lidé v Čechách o situaci v zemi dobře informováni. Po pádu Tálibánu fungoval jen omezený počet rádií. Nyní jich, i díky práci expertů, fungují stovky. Většina obyvatel neumí číst a rádio je nejlevnější forma, jak jim něco sdělit. Rádiem také informovali obyvatele o tom, aby se nebáli, když uvidí obrněná auta. Afghánci rychle pochopili, že vezou inženýry a že ti jim pomáhají. Velmi také odlišují národnost a ví, že Češi jsou tam proto, aby jim pomáhali. Často se mluví o tom, že je Lógar velmi nebezpečné místo. Václav Pecha s tím ale nesouhlasí. Jižní distrikt s názvem Charvar je víceméně ovládnut Tálibánem a situace tam není jednoduchá. Že by ale v celém Lógaru šlo neustále o život, to se říct nedá. S blížící se zimou se vždycky vše uklidňuje a bojovníci Tálibánu se stahují do teplejších oblastí, aby se přezbrojili a odpočinuli si. Od počátku prosince do konce února je prakticky klid. Přesto jsou místní obyvatelé neustále na pozoru a často mají strach s našimi odborníky spolupracovat, aby je zástupci Tálibánu nepotrestali.

Mnoho lidí se ale snažilo pomáhat, co nejvíce to šlo. Na závěr se Daniela Drtinová zeptala, jak účastníci mise v Afghánistánu reagovali na politické tahanice okolo schvalování nového návrhu misí. Václav Pecha prohlásil, že neměli mnoho času to vnímat, ale že to bylo samozřejmě nepříjemné. Nevěděli, zda se mají chystat domů, nebo jestli ještě zůstanou. Věřili ale ve zdravý lidský rozum, který se nakonec dostavil. **Tento rozhovor se mi velice líbil. Provinční rekonstrukční tým je v Afghánistánu nejvíce oceňovaný a Václav Pecha divákům dobře přiblížil, jakou práci zde odvádí. Hezky byly rozebrány i vztahy s místními obyvateli a bezpečnost situace v oblasti Lógaru.**

2.2.4 Major Jindřich Plescher

4. 4. 2009

Mladá fronta Dnes

Major Major Jindřich Plescher je jedenačtyřicetiletý voják z Plzně. Účastnil se mírových misí v Bosně, Kosovu a naposledy v Afghánistánu. Právě poslední mise se od předchozích zásadně lišila. Odtud se totiž nemohl domů vrátit ani na jeden den, tudíž byl nucen trávit na území Afghánistánu celý půlrok v kuse. Jiné byly i klimatické podmínky. Nejen velké horko, ale hlavně všudypřítomný prach byl značně nepříjemný. Jindřich Plescher se poté už těšil i na věci, které ostatním připadají přirozené. Všude kolem byla jen samá hnědá a béžová, a tak bude příjemné vidět i jiné barvy, hlavně zelenou trávu. Co se týče stesku, tak je to s blížícím se koncem lepší a lepší. Člověk se totiž může čím dál více těšit na odlet. Nejhorší ale je, když onemocní manželka nebo děti a voják na takovou dálku nemůže pomoci. Ačkoliv byl Jindřich Plescher připravovaný na zcela odlišný způsob života, byl i tak dost překvapen. Bydlel s několika dalšími vojáky v boudě z překližek, a tak bylo velice těžké nalézt nějaké soukromí. Kolem ale byl výborný tým, který se neustále stmeloval. Příkladem byla i vánoční „operace“ s krycím názvem Majonéza. Naši vojáci si přáli na Štědrý den bramborový salát, ale kuchaři neměli dostatek majonézy a hořčice. A tak si ke každému obědu v americké jídelně brali sáček majonézy a hořčice. Na Štědrý den jí pak měli dostatek. Ponorkové nemoci se dalo předcházet třeba posilováním či během. Výborným receptem byl také humor, ačkoliv mnohdy černý. V noci muselo být na základně zhasnuto, aby se nestala snadným cílem. Jindřich Plescher tam ale nebyl kvůli boji. Měl totiž za úkol chránit civilní experty, kteří se tam podílejí na výstavbách různých objektů. Staví se školy, zavlažovací kanály, jezy a další důležité stavby. Podmínkou pro výstavbu je potřebnost daného objektu a také to, aby se na výstavbě podíleli i místní lidé. Poté si totiž staveb více váží. Afghánci jsou

většinou rádi, že tyto výstavby probíhají. Ovšem jsou oblasti, které tyto projekty odmítají. Tam tedy členové rekonstrukčních týmů nezajíždějí. S místními obyvateli je to navíc mnohdy dosti složité. Mnoho z nich si totiž vydělává tím, že na svém pozemku skrývá rakety, či ho poskytuje k jejich odpálení. Mentalita afghánských bojovníků je odlišná. Nikdy nebojují do posledního muže a navíc jsou velmi hrdí na to, že jejich zemi nikdo nikdy nedobyl. Třicet let se tam válčí, a tak mnoho Afghánců má boj v krvi. Aby naši vojáci a experti pronikli blíže k místním, museli se trochu přizpůsobit. Ženy nosily šátky a muži si nechali narůst vousy. Muž bez vousů totiž nepůsobí důvěryhodně. Jindřich Plescher se ale už těší, až si vousy oholí. Díky Afghánistánu si nyní ještě více váží rodiny a toho, že žije na tak krásném místě, jako je Česká republika. Uvědomil si totiž, že nemá cenu se pachtit za zbytečnostmi. **Tento rozhovor se ani tak nevěnoval samotné práci majora Jindřicha Pleschera, ale spíše jeho pocitům z nasazení v Afghánistánu. Dost prostoru bylo věnováno zejména vztahu s místními obyvateli a podmínkám, v jakých žil na základně. Takto pokládané otázky sice nepřinesly příliš informací o práci našich jednotek, nicméně umožnily nahlédnout do každodenního života vojáků na základně. To alespoň částečně umožnilo vcítit se do jejich pocitů.**

2.2.5 Člen 41. mechanizovaného praporu Žatec Petr Šalát

16. 4. 2009

Homér

Jednatřicetiletý Petr Šalát (přezdívaný „šakal“) je příslušníkem 41. mechanizovaného praporu Žatec. Spolu se stovkami dalších Čechů se zúčastnil mise v Afghánistánu. Ačkoliv má doma manželku a dvě děti, rozhodl se odcestovat do této nebezpečné země. Rozhodnutí to prý bylo jednoznačné a přiměla ho k tomu hlavně zvědavost a existenční otázka. O misi v Afghánistánu slyšel od kamarádů a také o ní četl. Natolik ho zaujala, že se rozhodl se jí zúčastnit. Tomu ale předcházel náročný výcvik na Doupově, kde se vojáci zdokonalovali v taktice a účastnili se kurzů angličtiny, zdravotvědy, řízení speciální techniky, kurzu pro odstřelovače a dalších. Petr Šalát dále popisoval, jaký je každodenní život na základně Shank, kde působí. Téměř každý den se účastní patrol a nácvíků. Hlavním úkolem je však poskytnout ochranu Provinčnímu rekonstrukčnímu týmu. Prostoru k odpočinku je ale dost. Vojáci mají samozřejmě i osobní volna, kdy se věnují převážně posilování, sportu a relaxaci. V sobotu mají dokonce sportovní dny, kdy například hrají fotbal, pétanque, stolní fotbal či šipky. Sport

je totiž nejlepším způsobem, jak se odreagovat. Místní obyvatelé reagují na přítomnost vojsk různě. Často se jejich reakce liší oblast od oblasti. Většinou jsou ale přátelští a také proto jim naši vojáci rádi pomohou. Domlouvají se s nimi různě. S sebou vždy vozí tlumočníka, ale mnozí obyvatelé umí i anglicky. Co se týče místního jídla, tak s tím Petr Šalát příliš zkušeností nemá. Na základně mají vynikající kuchyni, převážně americkou. Kuchaře jim zde ale dělají místní. Je dostatek ovoce a zeleniny, chybí mu však česká kuchyně. Odloučení od rodiny a přátel je vůbec to nejhorší, co Petr Šalát v Afghánistánu zažívá. Naštěstí mají k dispozici internet, takže mohou být v kontaktu s rodinou alespoň elektronickou cestou. Navíc můžou někdy využít i pevné linky a zavolat domů do České republiky. Je tam i televize, ale informace z domova odtud nezískávají, neboť vysílá jen místní programy. Snášet odloučení pomáhá i psycholog, kterého mají vojáci na základně. Skvělou práci odvádí ale i čeští lékaři, kteří na základně působí. **Rozhovor s Petrem Šalátem se v mnohém podobal tomu s Jindřichem Plescherem. Podobnost vidím zejména v zaměření převážně na otázky života na základně a na pocity vojáků. Nicméně rozhovor s Jindřichem Plescherem byl daleko ucelenější než tento. Otázky na sebe zde totiž příliš nenavazují, a tak působí trochu chaoticky. Navíc na některé otázky nebylo možno kvůli vojenskému tajemství pořádně zodpovědět.**

2.2.6 Členka rekonstrukčního týmu v Lógaru Karla Štěpánková

28. 7. 2009

Český rozhlas 1 – Radiožurnál

Hostem Dopoledního Radiožurnálu rádia Český rozhlas 1 – Radiožurnál byla Karla Štěpánková z ministerstva zahraničních věcí. Ta se zúčastnila mise rekonstrukčního týmu v Lógaru. Otázky pokládala moderátorka Lucie Výborná a sami posluchači. Karla Štěpánková byla poprvé v Afghánistánu v roce 2006, kdy tam probíhala novinářsko-horolezecká výprava. Na ní si užila hodně dobrodružství, protože lezla na horách, kde minimálně 30 let nikdo nestál, a je docela možné, že na nich nikdy nikdo nestál. Samozřejmě to bylo dobrodružství trochu na hraně, protože v Afghánistánu je nebezpečí na každém rohu. Oblast, ve které se nacházel tým Karly Štěpánkové, ale nikdy obsazená nebyla, takže nikde v okolí miny ani tálibánci nehrozili. Přesto museli být všichni na pozoru. Navíc k nim byl přidělen voják a dostávali informace jak od nevládních organizací, tak od afghánské policie a armády. Hory a obecně příroda lákají Karlu Štěpánkovou ze všeho nejvíc. Po delší době si pak člověk začne

všímat i kultury a lidí kolem sebe. Otevřenost a upřímnost místních lidí přiměly Karlu Štěpánkovou k návratu zpátky do Afghánistánu. Místní mohla poznat nejlépe, když jako novinářka točila reportáže o práci nadace Člověk v tísni. Poté se vracela již jako členka rekonstrukčního týmu. Neměla příliš konkrétní představu o tom, co tam vlastně bude dělat, protože o práci PRT věděla pouze z fotografií. Navíc si vůbec nedokázala představit život na vojenské základně. Žádnou velkou touhu vrátit se domů ale nezažila. Spíše smutek z toho, že se nemůže volně pohybovat po okolí. Když se dívala zpoza plotu na hory a lidi kolem, tak jí bylo líto, že za nimi nemůže. Proto se snažila co nejvíce pracovat, aby neměla příliš volného času. Na základně není moc prostoru k zábavě, a tak člověka čas od času přepadá smutek. Ačkoliv za plot nemohla, potkala mnoho místních lidí, kteří s jejím týmem spolupracovali. Vlídne vztahy s nimi a afghánskou vládou ostatně považuje za největší úspěch té mise. Afghánci si dobře pamatují, kdo jim stavěl školy a nemocnice, tudíž i ví, kde je Česká republika. To je v tomto koutu světa nezvyklé. Ovšem nebylo tomu tak od začátku. Lidé Čechy neznali, a tak k nim přistupovali s nedůvěrou. Tu se ale podařilo brzy odbourat, když jim bylo vysvětleno, že tam nejsme proto, abychom bojovali, ale abychom pomáhali. Důležité ale bylo i to, aby Afghánci pochopili, že rozpočet je omezený a nelze splnit všechna jejich přání. Podmínkou stavby ze strany rekonstrukčního týmu byla participace místních obyvatel. Chuť spolupracovat byla různá. Například při stavbě škol a nemocnic problém nebyl, ale s čištěním zavláčovacích kanálů už to bylo horší. Problém byl hlavně v tom, že předchozí týmy to dělali sami a tak teď Afghánci nechápali, proč to nyní tak nebude. Karla Štěpánková v Afghánistánu plnila funkci tzv. mediaofficera, což je něco jako důstojník pro média. To samozřejmě znamenalo, že častokrát jednala s muži. Měla z toho zpočátku strach, protože věděla o postavení ženy v muslimském světě. Nikdo z jejích mužských protějšků se k ní ale nechoval nijak neuctivě. Patrně to prý bylo tím, že ji nevnímali jako ženu, ale jako mediální pracovníci. Velký rozdíl je také v přístupu k cizinkám a k obyvatelkám Afghánistánu. Smutné jsou v Afghánistánu osudy dětí. Ještě v roce 2007 chodila do školy zhruba jen polovina z nich. Dívky na tom byly ještě hůř, těch byla jen třetina. Navíc se pouze tři čtvrtiny dětí dožijí pěti let. Situace se ale v tomto ohledu mění každým rokem. Takřka každý týden vyroste v Afghánistánu nová škola a to jak pro chlapce, tak pro dívky. Sama Karla Štěpánková se podílela na stavbě devíti z nich. To umožnilo studovat asi 12 000 dětí. Postavení žen se mění hlavně ve větších městech. Ženy chodí méně zahalené, nosí podpatky a džíny a pracují na úřadech. Na vesnicích je to pomalejší, protože jsou tyto oblasti konzervativnější. Karla Štěpánková musela podstoupit určitý kompromis. Měla sice helmu, neprůstřelnou vestu a kalhoty, ale zároveň dlouhé šaty a omotaný šátek. Únosů se bát nemusela, i když se to na

území Afghánistánu často stávalo. Byla totiž pod neustálým dohledem a sama se pohybovala pouze po areálu vojenské základny. Jinde už měla doprovod. Samozřejmě by se raději pohybovala po okolí sama, ale situace to neumožňuje. Dobu nutnosti setrvání v Afghánistánu lze jen těžko odhadnout. Sílí totiž tlak na cvičení afghánské armády a policie, aby si po odchodu spojenců dokázali poradit sami. Co se týče koordinace rekonstrukčních týmů z různých zemí, tak to není úplně optimální. Dvakrát ročně se sejdou zástupci týmů z celého Afghánistánu na konferenci. Co se týče regionální úrovně, tak schůzky probíhají jednou za měsíc. To ale neplatí pouze pro PRT, podobně složitá komunikace je i mezi dalšími organizacemi. **Rozhovor s Karlou Štěpánkovou byl hodně odlišný od toho s Václavem Pechou. Ač byli oba součástí civilní složky provinčního rekonstrukčního týmu, tak jejich pohled byl jiný. Karla Štěpánková se na situaci dívala z pohledu ženy, a tak se soustředila především na lidi a na budování vztahů s nimi. Václav Pecha mluvil spíše o práci, kterou provinční rekonstrukční tým odvádí. Bylo tedy zajímavé vidět jiný pohled na situaci, než jen ten mužský.**

2.2.7 Člen armádní letecké záchranné služby Bronislav Dvořák

3. 8. 2009

Mladá fronta DNES

Petr Ježek připravil pro Mladou frontu DNES kratší rozhovor s lékařem Bronislavem Dvořákem. Ten je členem armádní letecké záchranné služby z Líní u Plzně. Taková práce není vůbec jednoduchá. Vrtulníkem už má nalétáno téměř tolik, co normální člověk naježděno autem za celý život. Navíc musí být stále v pohotovosti, protože nikdy neví, kdy ho bude zapotřebí. Většinu času sice působí v Čechách, ale několikrát už byl Afghánistánu. Kromě lékařské profese totiž vykonává i tu vojenskou. Účast je však dobrovolná a mohl by ji kdykoliv odmítnout. Šedesát procent pracovníků nemocnice v Líních se také zúčastnilo zahraničních misí. Bronislav Dvořák se poprvé účastnil mise v Afghánistánu jako lékař českých průzkumníků a pobyl tam půl roku. Při dalším návratu měl již větší respekt, dokázal se lépe zorientovat a měl už představu, co ho čeká. Člověk získá mnoho zkušeností a to jak odborných, tak jazykových. Při druhé misi byl lékařem české polní nemocnice v Kábulu. Tam často dopadaly rakety a situace byla hodně vyhrocená. Pro lékaře je to nová zkušenost, když se musí naučit zacházet se střelnými zbraněmi a naučit se chovat ve vypjatých situacích. Vojáci sice lékaře přednostně ochraňují, ale on je ošetřuje a musí se o sebe umět postarat sám.

V Afghánistánu se Bronislav Dvořák poprvé bál o svůj život. Po návratu zpátky na základnu, tak nemohl celou noc usnout, protože byl plný adrenalinu. Na střelbu si prý jen tak někdo nezvykne. Při výjezdech nocovali na různých místech. Když to šlo, tak ve starých budovách, a pokud ne, tak ve stanu. Důležité bylo umět se spolehnout na ostatní. Pokud měl někdo hlídku, tak nesměl usnout, protože na něm záležely životy ostatních. Úmrtí českého vojáka lékaře hodně zasáhne. Za jeho působení najel hummer s českou posádkou na minu a jeden její člen zemřel, zbytek byl převezen se zraněními. Původně to mělo být do polní nemocnice v Kábulu, ale ta byla mimo region, kde působili naši lékaři, a tak byli zavezeni do americké polní nemocnice v Bagramu. Poté je airbus dopravil domů do České republiky. Bronislav Dvořák patří mezi lékaře, kteří do Afghánistánu létají pro zraněné. To znamená, že se musí do určité chvíle dostavit do Prahy na letiště a bez prodlení odletět. Jedná se o akci na celý den. Jako hrdina si ale nepřipadá, vždyť životy zachraňuje i v Čechách. Do zahraničních misí šel pouze ze zvědavosti. Vždycky si říká, že už se do Afghánistánu nevrátí, ale nikdy mu to nevyjde.

Opět jiný druh rozhovoru. Tentokrátě přiblížení práce lékaře ve válečné oblasti. Nemluvílo se o konfliktu v Afghánistánu samotném, ale spíše konkrétněji o práci armádního lékaře, což je velice zajímavá práce. A tak tento rozhovor sledávám přínosným.

2.2.8 Rotmistr David Beneš

4. 8. 2009

Žatecký a Lounský deník

5. 8. 2009

Děčínský deník

Čtvrtého a pátého srpna připravily hned 3 deníky rozhovor s jedním z nejmladších příslušníků 3. kontingentu provinčního rekonstrukčního týmu (PRT) Lógar Armády ČR v Afghánistánu. Byl jím člen 41. mechanizovaného praporu Žatec David Beneš. Ten měl v tu chvíli ještě měsíc služby před sebou. K armádě se dostal docela náhodou. Vystudoval obor požární ochrana a vzhledem k tomu, že pochází ze severních Čech, kde byla vysoká nezaměstnanost, tak nenašel uplatnění. Nastoupil tedy do náhradní vojenské služby a začal sloužit v Žatci. Za svůj nejsilnější zážitek považuje první patrolu v Afghánistánu. Seběhly se kolem něj děti a byl to jeho první kontakt s místními lidmi. Svou misi nepovažuje za příliš složitou, což je prý dáno především úkoly, které plní. Poté, co absolvoval intenzivní výcvik

v Čechách a speciální výcvik na americké základně v Německu, očekával, že vše bude daleko těžší. Nicméně tato příprava byla zejména určena na řešení krajních situací a do té se naštěstí ještě nedostal. Lidé kolem jsou přátelštější než očekával, a to ho dost překvapilo. Stejně jako počasí a příroda. Vzhledem k nevídanému horku čekal vyprahlou zem, ale místo toho spatřil mnoho krásných míst. Sám si věřil, a tak se sem těšil. Rodina ale byla ze začátku proti. Otec to sice nesl lépe, ale při odjezdu svého syna byl také smutný. Nyní jsou na něj ale hrdí a vzhledem k tomu, že jsou denně v kontaktu, tak ví, že je v pořádku. Domů se ale samozřejmě těší, hlavně na rodinu. Přátelům navíc přiveze pár suvenýrů, jako je typické kamenné nádoby, šátky a čepice. V Čechách si koupil byt, tak si ho chce po příjezdu vybavit, a chce si koupit auto. Navíc mu chybí soukromí a volnost pohybu. Natrvalo se ale vracet nebude. Rozhodně chce ještě vyrazit na nějakou misi a je mu jedno, kam to bude. Práce ho baví a tak pojede rád. **Rozhovor vypadal samozřejmě jinak, než se zkušeným vojákem. David Beneš je mladý, a tak i otázky nesměřovaly tolik na jeho kariéru. Vzhledem k tomu, že byl na zahraniční misi poprvé, tak ještě mnoho zkušeností nenasbíral a patrně ještě nezažil strach. Přesto byl rozhovor zajímavý. Zejména ve srovnání s rozhovory se staršími vojáky.**

3 Průzkum postoje občanů k afgánské misi s přihlédnutím k vlivu médií

V období od začátku prosince do poloviny února roku 2011 jsem předložil dotazník rovné stovce lidí. Osmatřicet z nich bylo z řad studentů Univerzity Pardubice, kterým byl dotazník zaslán elektronicky. Třiatřicet pracujících a devětadvacet důchodců obdrželo dotazník v papírové formě. Průzkum mezi pracujícími a důchodci byl prováděn před Obchodními centry Futurum a Atrium v Hradci Králové. Všechny skupiny měly přibližně rovnocenné zastoupení mužů a žen. Hlavním cílem bylo zjistit vliv informací o válečných konfliktech z médií na občany České republiky. Ve všech druzích médií se vyskytují zprávy o válečných konfliktech a našem nasazení v nich poměrně často. Tudíž jsem se chtěl dozvědět, zda mají tyto informace nějaký smysl. Zvláštní důraz byl pak kladen na misi v Afghánistánu. Obdržené odpovědi na papírových formulářích jsem poté převedl do elektronické formy.

1. Odkud se dozvídáte informace o dění u nás i ve světě nejčastěji?

Předpokládal jsem, že informace o dění u nás a ve světě, si budou zjišťovat studenti zejména pomocí internetu, případně televize. Vycházel jsem z toho, že se mezi studenty těší internet velké popularitě. Pracující by potom, podle mého předpokladu, využívali zejména služeb televize. O důchodcích jsem se domníval, že internet příliš využívat nebudou a tudíž se přikloní spíše k televizi či novinám.

Průzkum mé předpoklady z větší části naplnil. Internetu k vyhledávání informací využívá celých 53 % procent dotázaných studentů, tedy většina. Zprávy z televize pak přijímá rovných 38 %. Zajímavé je, že pouze 9 % studentů čerpá informace z tisku.. Mezi pracujícími převažuje jako zdroj informací také internet. Jeho podíl tvoří 43 %, zatímco televizi využívá 31 % pracujících. Zbylých 26 % se dovídá o dění u nás i ve světě z tisku. Největším překvapením byli důchodci, kdy plných 24 % využívalo internet k vyhledávání novinek. Zde měla i přes to navrch televize, když 68 % důchodců sledovalo dění nejčastěji z ní. Pouhých 8 % si pravidelně zjišťuje informace z novin.

Nejpopulárnějším zdrojem informací je tedy internet, ačkoliv televize mnoho neztrácí. Může za to nejspíše snadná stravitelnost, kterou televizní zprávy poskytují. Velmi málo, v poměru k ostatním, jsou pak využívány tiskoviny.

2. Sledujete dění kolem české mise v zahraničí?

V tomto případě jsem se domníval, že zájem o zahraniční mise nebude příliš velký. K tomuto závěru jsem došel zejména proto, že mnoho lidí odmítlo vyplnit dotazník z důvodu, že o zahraničních misích nic neví. Výsledky průzkumu ale tak jednoznačné nebyly. Vůbec se o české mise nezajímalo pouze 16% dotázaných. Větší podíl tvořili lidé, kteří se spíše o české mise nezajímají. Těch bylo 37%, takže v konečném součtu rovných 53% dotázaných projevilo minimální či vůbec žádný zájem o zahraniční mise ČR. Ze zbylých respondentů se 35% přiklání k možnosti, že spíše sledují informace o českých misích v zahraničí. Nicméně pouze 12% dotázaných projevuje velký zájem o zahraniční mise. Je to patrně dáno tím, že konflikty se odehrávají příliš daleko na to, aby lidé cítili přímý vliv těchto konfliktů na život v České republice.

3. O které zahraniční mise, kterých se účastnila/účastní česká armáda, se nejvíce zajímáte?

Tuto otázku vyplňovali pouze lidé, kteří v předchozí otázce projevili určitý zájem o naše zahraniční mise. Domníval jsem se, že se respondenti budou nejvíce zajímat o naši misi v Afghánistánu, protože tam máme spolu s Kosovem největší vojenské zastoupení. Navíc je Afghánská mise diskutovanější. Nejmenší zájem jsem očekával o misi v Iráku a ostatních zemích, jakými jsou například Čad či Somálsko. V Iráku totiž momentálně žádné vojáky nemáme a v dalších zmiňovaných zemích je náš podíl také minimální.

Z výsledku průzkumu vyplývá, že o misi v Afghánistánu se skutečně zajímá nejvíce lidí a to 61 % dotázaných. Kosovská mise je na druhém místě, přičemž zájem o ni tvoří 27 % procent. Ze zbylých 12 % se 9 % respondentů nejvíce zajímá o konflikt v Iráku. Ačkoliv číslo není příliš vysoké, očekával jsem ještě nižší. Zejména s přihlédnutím k již zmíněnému faktu, že na území Iráku momentálně neoperuje žádná naše jednotka. Pouhá 3 % dotázaných pak zajímá práce našich vojáků v jiných zemích. To není překvapivé, neboť se jedná pouze o jednotlivce, kteří plní své úkoly v těchto zemích.

4. Znáte osobně někoho, kdo je nasazen v zahraniční misi armády ČR? Pakliže ano, tak jakou funkci plní a kde.

Velmi zajímavé výsledky přinesla tato otázka. Hned 23 % z dotázaných zná někoho, kdo je nasazen v zahraniční misi armády České republiky. Vzhledem k tomu, že máme v současnosti v zahraničí pouze něco přes 1000 vojáků, tak je toto číslo skutečně překvapivé. Ukázalo se, že téměř 75% lidí, kteří mají někoho blízkého či známého v zahraničí, se určitým způsobem

zajímá o zahraniční mise. Mezi známými a blízkými se většinou jednalo o příslušníky Provinčního rekonstrukčního týmu a dalších nebojových jednotek, jako je například polní nemocnice. Dva dotázaní navíc znají vojenské kaplany, kteří působí v Afghánistánu. Většina známých pak působí zejména v Afghánistánu a zbytek v Kosovu. Z dotazovaných nikdo nezná nikoho, kdo by působil v jiné misi. Je to dáno hlavně tím, že procento zastoupené v jiných zemích je mizivé a jednalo by se tak o velikou náhodu.

5. Který aspekt zahraničních misí vás nejvíce zajímá?

Tuto otázku zodpověděli opět pouze ti, jež se určitým způsobem o české nasazení zajímají. U respondentů, kteří se o mise nezajímají, nemá smysl vyžadovat odpověď. V této otázce jsem předpokládal, že se lidé budou nejvíce zajímat o lidské příběhy vojáků nasazených v zahraničí. Lidské příběhy obecně lákají nejvíce a zejména bulvární deníky je rády používají. Dále jsem se domníval, že velké procento dotázaných se bude zajímat o politické pozadí zahraničních misí. O tom také média zdaleka nejvíce informovala a tak se dalo předpokládat, že o to lidé projeví velký zájem. Odpovědi ale byly překvapivě vyrovnané. Největší zastoupení, oproti mému očekávání, měla skupina lidí, jež se zajímají převážně o politické pozadí zahraničních misí. Jejich podíl tvořil 37%, kdežto o dvě procenta méně, tedy 35%, se zajímá zejména o lidské příběhy. Větší rozdíl už je u třetí odpovědi, kdy pouze 28% dotázaných se zajímá o práci našich jednotek v zahraničí. Tyto odpovědi zhruba odrážejí četnost článků a příspěvků z médií k těmto tématům.

6. Myslíte si, že média dostatečně informují o českých misích v zahraničí?

Vzhledem k tomu, že jsem prošel velké množství informací, které se vyskytly v médiích o českých misích v zahraničí, předpokládal jsem, že lidé budou spokojeni s informovaností o těchto věcech. Proto mě velmi překvapil výsledek této otázky, neboť plných 56% respondentů si myslí, že média o konfliktech v zahraničí informují nedostatečně. Pouze 29% dotázaných je spokojeno s informováním o českých misích, což je oproti mému očekávání opravdu neočekávané číslo. Zbýlých 15% odpovědělo, že neví. Jednalo se převážně o lidi, jež neprojevili přílišný zájem o zahraniční mise v otázce číslo 2. Nejsem si jistý, jak zdůvodnit tyto výsledky. Možná je to dáno tím, že většina respondentů aktivně informace nevyhledává a tak z jejich pohledu není o misích tolik slyšet.

7. Myslíte si, že je správným krokem mít v Afghánistánu naše jednotky? Uveďte prosím důvod vašeho tvrzení.

Domníval jsem se, že velká většina bude proti tomu, aby v Afghánistánu naše jednotky byly. V tomto případě jsem také vzal v potaz politickou orientaci jednotlivých respondentů. Z průzkumů totiž vyplývá, že proti našemu nasazení jsou zejména voliči levicového zaměření. Z celkového počtu respondentů tohoto dotazníku tvoří 37% voliči ČSSD, KSČM či dalších levicových stran. Z těchto lidí je pouze 5 pro to, abychom v Afghánistánu měli naše jednotky. Potvrdilo se tedy, že voliči levicových stran jsou proti misím. Lidé zmiňovali zejména tři důvody, proč nemít v Afghánistánu naše jednotky. Podle nich bychom se neměli vměšovat do věcí, po kterých nám nic není a také bychom neměli bezdůvodně vraždit lidi v cizích zemích. Nejčastějším důvodem ale byla finanční stránka věci. Velká část respondentů se totiž domnívá, že jde o vyhazování a peněz, které by se daly použít na užitečnější věci. Podíl 63% dotázaných tvořili voliči pravicových či středopravicových stran, ve kterých dominovala strana TOP09 a ODS. Menší část dotázaných pak volila Věci veřejné, stranu Zelených a Pirátskou stranu. Poslední zmiňovanou volili zejména studenti. Z těchto 63% respondentů více než polovina (56%) schvaluje naše nasazení v zahraničí. Tyto mise schvalují zejména proto, že v Afghánistánu máme převážně nebojové jednotky a můžeme tak tamním obyvatelům opravdu pomoci. Druhým nejčastějším důvodem bylo naše členství v NATO. Lidé se domnívají, že je naše povinnost plnit své závazky vůči této instituci, a tak nám víceméně nezbývá nic jiného, než tam své jednotky mít.

8. Máme v Afghánistánu dostatečný počet vojáků, nebo bychom je měli zvýšit/snížit? (nyní jich v Afghánistánu operuje 500 a nový návrh počítá se 720)

Tato otázka úzce souvisela s tou předchozí. Domníval jsem se, že lidé, kteří jsou proti tomu, abychom měli v Afghánistánu naše jednotky budou logicky pro snížení počtu vojáků v této zemi. A průzkum mi dal v tomto případě za pravdu. Všichni lidé, kteří jsou proti našim operacím na území Afghánistánu, by snížili nebo úplně stáhli vojáky z tohoto konfliktu. Zajímavější tedy byly odpovědi lidí, kteří schvalují naše nasazení. Z těchto 40 lidí byla pro zvýšení pouhá desetina. Všichni se shodli na tom, že by byli pro zvyšování počtu lékařského personálu. Ze zbylých 36 bylo pro zachování současného počtu pouze 12. Toto číslo je asi nejvíce překvapivé, neboť i mezi zastánci naší mise Afghánistánu se najdou lidé, kteří jsou pro snížení počtu našich vojáků. A v počtu 24 jsou dokonce ve většině. Mnoho respondentů ale poukazuje na to, že tuto otázku můžou zodpovědět pouze ze svého pohledu, neboť netuší, kolik je v Afghánistánu vojáků potřeba.

9. Byl přesun do Afghánistánu spojeneckými jednotkami dle Vašeho názoru oprávněný? Proč si tak myslíte?

Předpokládal jsem, že většina respondentů, která se postavila proti našemu nasazení, bude také proti válce v Afghánistánu obecně. Nicméně jsem neočekával, že by se názory plně pokrývaly, neboť v tomto případě se konkrétně nejedná o naše vojáky. Hned 20% lidí se odmítlo vyjádřit a to zejména kvůli tomu, že do celé situace nevidí. Dalším důvodem bylo, že to lze jen těžko posoudit. Proti vniknutí se postavilo 47% dotázaných, což je o 13% méně, než bylo odpůrců našeho nasazení. Domníval jsem se, že číslo bude spíše vyšší. Respondentům se hlavně nelíbilo, že na území vnikli vojáci USA, kteří chtěli uměle nastolovat demokracii. Velká část dotázaných se navíc domnívá, že celý konflikt začal kvůli ropě. Celých 33% se domnívá, že se jednalo o správný krok. Zde nejčastěji zazníval názor, že je potřeba bojovat proti terorismu a proti Tálibanu obecně. Nicméně i zastánci invaze měli určité argumenty, které měli proti tomuto aktu. Zejména se jim nelíbí oběti na civilistech a dlouhé trvání války. Z této otázky se dá tedy usoudit, že respondentům více vadí nasazení našich vojáků, než konflikt obecně.

10. Který postup se vám zdá optimálnější, řešit konflikt silou nebo zahájit diplomatická jednání?

V této otázce jsem byl přesvědčen o tom, že se drtivá většina respondentů přikloní k tomu, aby se zahájila diplomatická jednání. Počítal jsem s obecným odporem k válce a k násilnému řešení situace. Nicméně odpovědi mému předpokladu úplně neodpovídaly. Hned 58% dotazovaných se přiklání k možnosti zkombinovat diplomatická jednání s vojenskou silou. Tento názor patrně odpovídá tomu, že lidé nechtějí války, ale zároveň mají strach z muslimského světa. K variantě čistě diplomatického jednání se přiklonilo 31% respondentů. Důvod tohoto názoru jsem již zmínil. Pouze 8% zúčastněných se domnívá, že se celý konflikt vyřeší nejlépe silou. Domnívám se, že na počátku celého konfliktu by toto číslo bylo vyšší. Nicméně lidé vidí, že vojenské řešení nepřináší takové výsledky, jaké by se daly očekávat.

11. Víte kdy současný konflikt v Afghánistánu začal? V případě že ano, uveďte prosím rok.

Cílem této otázky bylo zjistit, zda respondenti znají odpověď na jednu z nejzákladnějších otázek týkajících se války v Afghánistánu. Domníval jsem se, že teroristický útok v roce 2001 utkvěl mnoha lidem v hlavě a tak budou schopni na tuto otázku správně odpovědět. Nicméně pouze 28% dotázaných napsalo tento rok správně. Dalších 23% tipovali poměrně blízko, tedy

v rozptylu mezi rokem 2000 – 2002. Ze zbylých nevědělo a netrouflo si ani tipovat hned 34%. Zbylých 15% dotázaných možná vědělo, nicméně uvedlo, že konflikt započal už v 80. letech vpádem Sovětských vojsk. Odpovědi na tuto otázku mě překvapily, neboť jsem se domníval, že početlidí, kteří tento rok budou znát, bude vyšší. O teroristických útocích 11. září 2001 bylo totiž velice často v médiích informováno. Výsledek tedy přičítám tomu, že si lidé tyto dvě události (teroristický útok a válku v Afghánistánu) nespojují dohromady.

Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se věnoval mediálnímu obrazu české zahraniční mise v Afghánistánu. Konkrétně jsem analyzoval mediální sdělení, která se v roce 2009 objevila v tisku, rozhlase, televizi a na internetu. Rok 2009 jsem nevybral náhodou, neboť se jednalo o období, které bylo pro naše mise velice důležité. Tentokrát se ale nejednalo ani tak o práci našich jednotek v Afghánistánu, spíše o politická rozhodnutí, která měla zásadní vliv na jejich rozsah a složení. O působení našich jednotek se rozhodovalo na konci roku 2008 a zejména v roce 2009 v senátu a poslanecké sněmovně. Jednání byla velice dlouhá a provázelo je mnoho nejasností a komplikací. Vojáci kvůli tomu neměli tušení, jestli se budou vracet ze zahraničních misí domů, nebo budou dále pokračovat. Nakonec se však po různých úpravách podařilo ministryni obrany Vlastě Parkanové návrh prosadit a vojáci se tak dozvěděli, co se bude dít dál. V průběhu roku se také jednalo o novém konceptu zahraničních misí, který přišel s kabinetem Jana Fischera. Od října do prosince se jednalo o prodloužení mandátu misím na delší období. Média věnovala těmto jednáním mnoho prostoru, a tak si čtenář, který se o tuto problematiku zajímá, mohl utvořit komplexní názor. Články byly různé kvality a délky. Nedá se tedy s jistotou říci, že delší článek byl vždy lepší. Nicméně často tomu tak bylo. Příkladám to zejména tomu, že kratší články byly v drtivé většině pouze informativního charakteru. V tomto ohledu se jednalo zejména o zprávy, které se objevily na internetových portálech. Nejvíce zpráv o misi v Afghánistánu přinesl zpravodajský server zpravy.iDNES.cz. Tento server představil články různých délek, a tak úplně nekopíruje představu o krátkosti internetových zpráv. Naštěstí se tedy nepotvrdila má domněnka, že informace většinou nebudou dosahovat vysokých kvalit kvůli jejich velkému množství. Ukázalo se, že filozofií mnoha médií bylo nezatěžovat své příjemce složitými problémy. Tímto se patrně pokoušela přiblížit informace o Afghánistánu všem lidem a ne jen těm, kteří se o konflikt zajímají a aktivně si informace vyhledávají.

Jedny z nejkvalitnějších článků pocházely z České tiskové kanceláře. Vzhledem k tomu, že se jedná o instituci, která primárně poskytuje informace ostatním médiím, tak je vhodné, aby tomu tak bylo. Velmi se mi líbil také článek Jany Urbanovské pro server natoaktual.cz. Její odbornost a přehled posloužily k tomu, že článek působí vysoce profesionálně. Tento článek tedy ukázal, že vzdělanost a fundovanost jeho autora napomáhá k jeho vysoké kvalitě. Zajímavé a kvalitní články také poskytli Rudolf Marek pro týdeník EURO a hlavně Jiří Hanák pro deník Právo. Právě v případě Jiřího Hanáka se ani tolik

nejedná o odbornost, ale spíše zkušenost. Jiří Hanák je velice zkušený novinář, a tak dokázal vytvořit nevšedně pojatý a dobře zpracovaný komentář. Jedinou slabinou by pak mohl být evidentně negativní postoj k osobě Jiřího Paroubka. Nelze kvůli tomu považovat článek za nestranný. Ovšem vzhledem k subjektivitě tohoto žánru je to odpustitelné. Bez větších myšlenek byly zprávy ze serveru zpravy.iDNES.cz. Ovšem tyto informace byly velmi aktuální, a tak nejspíš nebyl čas na větší rozpracování. Komentáře na tomto portálu nejsou příliš běžné. Jedním z nich je článek Jana Wirnitzera, který mě velmi zklamal, protože byl velmi slabý. Zvláštní články otiskly Haló noviny. Vzhledem ke komunistickému zaměření bylo zjevné, že se deník ani nesnaží být nestranný. V tomto případě to bylo mnohdy na obtíž, neboť docházelo k silnému zkreslení informací. Navíc nebyli citováni představitelé jiných politických stran než ČSSD a KSČM. Co se týče diskuzí, tak největších kvalit dosáhly Otázky Václava Moravce a Impulsy Václava Moravce. A to především díky vhodně položeným otázkám moderátora Václava Moravce, který je považován za jednu z největších současných osobností žurnalistiky. Otázky Václava Moravce a Impulsy Václava Moravce se navíc řadí mezi nejsledovanější a nejposlouchanější politické debaty a komentáře u nás.

Válka však není jen o politických rozhodnutích, a tak média uveřejňovala i rozhovory se samotnými vojáky, které dle mého pečlivě vybírala. Jednalo se totiž o zástupce různých funkcí, a tak rozhovory byly velice pestré. Většinou také zástupci médií pokládali promyšlené a zajímavé otázky. Příjemci těchto sdělení tak měli možnost konfrontovat postoj politických zástupců s názory těch, kterých se to týká především. Kvalita těchto rozhovorů byla velice slušná a to zejména díky zmíněným otázkám, které byly pokládány tak, aby odpovědi na ně byly pro příjemce co nejzajímavější. Tazatelé se totiž zajímali nejen o samotnou práci zástupců českých jednotek, ale také o život našich vojáků a místních obyvatel v Afghánistánu. Tyto odpovědi dle mého umožňují přiblížit konflikt v této zemi i lidem, kteří by se o něj za jiných okolností nezajímali.

Závěrečný průzkum měl za úkol zjistit, zda se občané České republiky o konflikt v Afghánistánu zajímají a zda aktivně vyhledávají informace, které média uveřejňují. To mělo ozřejmit, zda si zajímavě a kvalitně zpracované články získají své příjemce. Ukázalo se, že lidé se o konflikt příliš nezajímají. Ovšem pakliže již projeví určitý zájem, tak je to o naše mise v Kosovu a zejména Afghánistánu. Více se pak zajímají spíše mladí lidé a případně důchodci. To je patrně způsobeno tím, že na vyhledávání informací a hlubší zájem mají více času, než zaměstnaní lidé. Dále jsem zjistil, že se zajímají i lidé, kteří zdánlivě nemají se zahraničními misemi nic společné. Ukázalo se sice, že ti, kdo mají své blízké v zahraničních misích, projevují zájem větší, ale není to podmínkou.

Seznam příloh

1) Historie konfliktu v Afghánistánu a okolnosti jeho vzniku.....	56
2) Dotazník.....	68
3) Rozložení sil ISAF a rozmístění provinčních rekonstrukčních týmů v roce 2009.....	70

(Zdroj: *US rethinks Afghanistan strategy*. BBC. 27. 3. 2009 [cit. 2011-02-24] URL:
<<http://news.bbc.co.uk/2/hi/7966982.stm>>)

Příloha 1

Historie konfliktu v Afghánistánu a okolnosti jeho vzniku

V říjnu 2001 napadly Spojené státy Afghánistán jako součást „války proti terorismu“²⁰. Oficiální cíle války proti terorismu jsou čelit teroristickým hrozbám, zabránit teroristům v jejich počínání a v neposlední řadě potlačit vliv teroristických organizací. Celou akci s názvem operace Trvalá svoboda²¹ vedl americký generál Tommy Franks a jejím cílem bylo vyhledat Úsámu bin Ládina²². Ten byl podezříván z toho, že spolu se svou teroristickou sítí al-Káida plánoval a financoval teroristický útok na World Trade Center v New Yorku²³, který se uskutečnil 11. září 2001. Tálibánská vláda pak měla údajně al-Káidu podporovat a poskytnout jim azyl. Ihned po útoku se vyskytly informace od mnoha novinářů, že plány k teroristické akci na World Trade Center se vytvářely již za vlády prezidenta Billa Clintona. Tyto domněnky ale nebyly nikdy zcela podloženy. Operace Britské armády, která byla součástí útoku na Afghánistán v roce 2001, se nazývala Veritas. Ačkoliv v pozdějších fázích konfliktu hrála Britská armáda zásadní roli, tato operace působila zejména jako podpůrná akce k americké operaci Trvalá Svoboda (anglicky Operation Enduring Freedom, OEF).

Pozadí konfliktu – teroristické útoky z 11. září 2001

Dne 11. září 2001 dochází k sérii koordinovaných teroristických útoků ve Spojených státech amerických. Již v 8:46 Boeing 767 společnosti American Airlines na letu č. 11 naráží v rychlosti 790 km/h do severní věže Světového obchodního centra (anglicky World Trade Center, WTC), a to do prostoru mezi 94. a 98. patrem. V tu chvíli došlo ke vznícení paliva a uvěznění všech lidí nad místem nárazu. V 9:02 naráží Boeing 767 United Airlines na letu č. 175 v rychlosti 950 km/h do jižní věže WTC mezi 78. a 84. patrem. V 9:29 následuje projev prezidenta Spojených států amerických George W. Bushe o národní katastrofě. Útokům však nebyl konec a v 9:37 narazil Boeing 757 společnosti United Airlines na letu č. 77 do budovy

²⁰ Tento termín byl poprvé použit v roce 1881 a to v souvislosti s anarchismem, který měl silné kořeny zejména v Anglii. V novodobém kontextu je ale znám hlavně díky osobě amerického prezidenta George W. Bushe, který jej použil 20. září 2001 jako reakci na teroristické útoky z 11. září 2001.

²¹ původní název zněl Operace nekonečná spravedlnost

²² Zakladatel teroristické organizace al-Káida. Je na seznamu deseti nejhledanějších uprchlíků FBI a to zejména za útoky na velvyslanectví v Dar es Salaamu, Keni, Nairobi a Tanzanii ze 7. srpna 1998. Podezříván je ale z podílu na více útocích, zejména z 11. září 2001.

²³ Jednalo se o newyorský komplex sedmi budov navržených architektem Minoru Yamasikem, které sloužily jako sídlo Světového obchodního centra. Nyní probíhá jejich obnova.

Pentagonu²⁴. Zemřelo 64 lidí na palubě a dalších 125 v budově. Poslednímu útoku zabránili sami pasažéři letounu. Jednalo se o let č. 93 Boeingu 757 společnosti American Airlines, který měl namířeno do Washingtonu a měl za úkol zničit buď budovu Kapitolu nebo Bílý dům. Místo toho se zřítil do polí v Pensylvánii, 120 km jižně od Pittsburghu. Mezitím se věže World Trade Center postupně sesouvají, až se v 17:25 zřítí úplně. Katastrofa sice trvala necelých 9 hodin, ale vyžádala si téměř 3000 obětí a zařadila se mezi největší teroristické útoky v dějinách.

Reakce Spojených států amerických na útoky z 11. září 2001

Tato událost vyvolala bezprostřední reakci USA, která ihned zahájila hledání viníka těchto událostí. Předpokládalo se, že útoky má patrně na svědomí teroristická organizace a podle národnosti teroristů podezření padlo na islámskou militantní organizaci al-Káida vedenou Usámou bin Ládinem. Později se prokázalo, že útočníci byli skutečně na tuto organizaci napojeni. Další kroky Spojených států amerických vedly k Afghánistánu, ve kterém měla sídlo radikální nábožensko-politická skupina Tálibán, která vládla na většině území Afghánistánu v letech 1996–2001. Ta byla podezřívána z toho, že poskytovala finanční a vojenskou podporu al-Káidě. Prezident USA George W. Bush dal Tálibánu ultimátum, ve kterém si kladl následující požadavky²⁵:

- doručit Spojeným státům americkým vedoucí muže teroristické organizace al-Káida, kteří se skrývají na území Afghánistánu
- propustit všechny zahraniční občany (včetně amerických), kteří byli nespravedlivě uvězněni
- poskytnout ochranu všem novinářům, diplomatům a humanitárním pracovníkům v Afghánistánu
- uzavřít ihned a natrvalo všechny teroristické výcvikové tábory v Afghánistánu a doručit každého teroristu a každou osobu, která má s těmito tábory co dočinění, příslušným úřadům
- poskytnout Spojeným státům americkým plný přístup k teroristickým výcvikovým táborem, aby měly jistotu, že v nich již žádné operace neprobíhají.

²⁴ Čtyřpatrová stavba ve tvaru pěti soustředných pravidelných pětiúhelníkových okruhů, která slouží jako sídlo Ministerstva obrany Spojených států amerických

²⁵ *Transcript of President Bush's address*. CNN/U.S.. 20. 9. 2001 [cit. 2010-07-05]. URL: <<http://edition.cnn.com/2001/US/09/20/gen.bush.transcript>> Překlad J.V.

Dále prezident George W. Bush dodal, že požadavky nejsou otevřeny k jednáním a diskuzím. Tálibán ale odmítl jednat přímo s prezidentem Bushem, jelikož by to podle něj byla urážka islámu. Namísto toho udělal prohlášení přes Pákistánské velvyslanectví. Počáteční odezva měla obsahovat požadavek důkazu o vině bin Ládina za útoky z 11. září 2001 a nabídku islámského soudu. Později, v důsledku zvyšující se hrozby útoku, nabídl Tálibán odevzdání bin Ládina neutrálnímu národu. Tuto nabídku však prezident Bush odmítl jako nepřijatelnou.

Počáteční útok

Poté, co odmítl Tálibán vydání příslušníků al-Káidy, se započal útok armády Spojených států amerických. Celá operace začala 7. října 2001 útokem divize CIA s označením Special Activities Division (SAD). K nim se později připojily United States Army Special Forces (známé také jako Zelené barety) z 5. skupiny Speciální jednotek a další jednotky z US Special Operations Command (USSOCOM)²⁶. Tyto jednotky byly podporované britskými a australskými vojsky a samozřejmě také vojsky NATO²⁷. V tu chvíli probíhaly bombové útoky na Kábul²⁸, letiště v Kandaháru²⁹ a město Džalálábád³⁰. Při bombardování byly použity jedny z největších explozivních bomb BLU-82/C-130 Daisy cutter a poškodily nejen vládní a vojenské budovy, ale i ty civilní. Devatenáctého října začaly pozemní útoky a za necelé dva měsíce se podařilo dobýt Kábul. Vláda Tálibánu padla a v prosinci 2001 byla ustanovena nová vláda v čele s premiérem Hamídem Karzáím, který se v roce 2002 stal dočasným a v roce 2004 řádným prezidentem. Kontrolu nad Kábulem od jeho dobytí drží jednotky ISAF.

Bitva o Mazar-I-Sharif

Dobytí města Mazar-i-Sharif bylo velice důležitým krokem v invazi proti Tálibánu. Historikům je známo hlavně pro svatyni Hazrat Ali³¹ neboli Modrou mešitu. Pro spojence ale hraje strategickou roli hned z několika důvodů:

²⁶ Sjednocené velení ustanovené v roce 1987 s hlavním stanem v MacDill AFB v Tampě, Florida.

²⁷ euroatlantická mezinárodní vojenská organizace

²⁸ hlavní město Afghánistánu

²⁹ V roce 1994 udělal Tálibán z Kandaháru hlavní město. Místní letiště nyní využívají jednotky USA a NATO.

³⁰ Město ležící na východě Afghánistánu. Je baštou pašunů a důležitým turistickým a obchodním centrem.

³¹ Tato svatyně je pro muslimy velice důležitá. Mnozí totiž věří, že právě zde byl pohřben čtvrtý chalífa, tedy nejvyšší imám, Alí. Ten byl bratrancem a zároveň zetěm samotného Mohameda, zakladatele Islámu.

- s počtem 300600 obyvatel (údaj z roku 2006) je čtvrtým největším městem Afghánistánu.
- město je dopravním uzlem letecké dopravy (linky z místního letiště míří do Kábulu, Herátu³², Teheránu a Dubaje)
- nachází se zde zásobovací cesta vedoucí do Uzbekistánu
- prostřednictvím tohoto města mohou spojenci poskytovat humanitární pomoc, zejména poskytnout jídlo 6 000 000 hladovějícím Afgháncům

Severoatlantické alianci se podařilo město obsadit pod vedením generálů Abdula Rashida Dostuma a Ustada Atty Mohammeda Noora již 9. listopadu 2001. Tálibán se poté tři roky neúspěšně pokoušel dobýt město zpět. Kontrolu nad místním letištěm přebraly na konci dubna 2006 německé jednotky v rámci ISAF. Americkým záložním jednotkám se zde pro změnu podařilo zahájit rádiové vysílání, kde písničky uvádí ženská hlasatelka. Tento krok se stal velmi významným pro toto město, neboť od roku 1996 zde byla ženám odepírána mnohá lidská práva, jako například právo na vzdělání či práci.

Pád Kábulu a kolaps tálibánských pozic

Pod náporem bombardování opustily v noci 12. listopadu 2001 tálibánské jednotky Kábul. Britské jednotky na místo dorazily druhý den odpoledne, a město bylo takřka opuštěné. Pouze skupinka dvaceti arabských bojovníků tvořila obranu města. Boj s nimi trval pouze 15 minut a po něm již jednotky USA a NATO obsadily město bez sebemenšího odporu. Pád Kábulu předznamenal totální rozpad pozic Tálibánu. Během 24 hodin totiž padly veškeré afghánské provincie až k hranicím Iránu, včetně Herátu. Místní pašunští velitelé obsadili severovýchodní Afghánistán a to i s klíčovým městem Džalálábád. Poslední pozice Tálibánu na severu Afghánistánu padla 16. listopadu 2001. Toho dne se také započalo bombardování jeskynního komplexu Tora Bora³³, kde se ukrývalo téměř 2000 bojovníků al-Káidy. Mluví se i o tom, že se zde ukrýval Usáma bin Ládín.

Datum 16. listopadu 2001 se stalo důležitým i pro Kundúz, kdy začalo obléhání tohoto města, které trvalo 9 dní a svedlo se při něm mnoho těžkých bitev. Bojovníci Tálibánu se

³² Herát s více než 150.000 obyvateli patří mezi pět největších měst v zemi. Je branou k Iránu i do oblasti Kaspického moře a kontroluje přístupy k metropoli Kábul od severozápadu. Město leží uprostřed největší afghánské oázy na řece Harídúd, v jehož okolí jsou naleziště ropy.

³³ Jedná se o komplex jeskyň, ležících v oblasti White Mountains na východě Afghánistánu. Rozkládá se v oblasti Pachir Wa Agam, která se nachází v provincii Nangarhar.

vzdali Severní alianci 25. listopadu. Krátce před tím se ale uskutečnila událost, která byla v západních médiích často diskutována. Byla označena jako Airlift of Evil³⁴ a jednalo se o evakuaci tisícovek pákistánských vojáků, afghánských sympatizantů a určitého počtu tálibánců a příslušníků al-Káidy americkou armádou. Říká se, že tento krok byl uskutečněn proto, aby se pákistánský prezident Pervez Musharraf³⁵ vyhnul destabilizaci své vlády.

Dobytí Kandaháru

Koncem listopadu byl již Kandahár posledním útočištěm Tálibánu. Jakožto druhé největší město Afghánistánu (450300 obyvatel k roku 2006) se stává důležitým bodem invaze spojenců. Nemálo důležitý je na tomto městě také fakt, že právě odtud pochází hnutí Tálibánu a že se zde nachází mezinárodní letiště i dálnice. O obsazení Kandaháru se postaraly jednotky vedené budoucím prezidentem Hamídem Karzáím a budoucím guvernérem provincie Nangarhar Gulem Aghou Šerzáím. Šerzáí město dobře znal, neboť před nástupem Tálibánu k moci vedl Kandahár jakožto guvernér³⁶. Tyto jednotky odřízly tálibánské od zásobování obsadily sever a severovýchod města. Během této akce dorazily první americké jednotky a založily první tábor Operace trvalá svoboda pod názvem Camp Rhino.

Šestého prosince 2001 odmítla vláda Spojených států amerických udělit amnestii tálibánským vůdcům, včetně Mullaha Omara, nejvyššího vůdce Tálibánu. Ten spolu se svými přívrženci uprchl na severozápad do hor provincie Uruzgán. Od té doby již nebyl spatřen.

Bitva o Tora Bora

Na počátku prosince roku 2001 se stále bojovníci al-Káidy drželi v horách Tora Bora, ačkoliv byli pod neustálým tlakem místních anti-tálibánských milic, speciálních jednotek Velké Británie a leteckých útoků Spojených států amerických. Al-Káida čelila porážce, a tak požádala o čas ke složení zbraní. Mnoho lidí se domnívá, že tento čas měl posloužit zejména k tomu, aby uprchly špičky organizace v čele s Usámou bin Ládinem. Boje se opět rozhořely 12. prosince 2001 a trvaly do 17. prosince 2001, kdy byl obsazen poslední jeskynní komplex. Prohledávání americkými a britskými jednotkami trvalo do ledna 2002, ale nikde nebylo ani

³⁴ The 'airlift of evil'. MSNBC. 29. 11. 2001 [cit. 2010-07-10]. URL: <http://www.msnbc.msn.com/id/3340165> Překlad J.V.

³⁵ Pervez Musharraf byl mezi lety 2001–2008 Pákistánským prezidentem a zároveň velitelem Pákistánské armády. Byl jedním ze spojenců USA v boji proti terorismu.

³⁶ Kandahár vedl jako guvernér i mezi lety 2001–2003.

známky po Usámu bin Ládínovi či jiném veliteli al-Káidy. Mluví se o tom, že uprchli do oblastí jižního a východního Pákistánu. Během bojů bylo zabito okolo 200 příslušníků al-Káidy a nespecifikovaný počet anti-tálibánských bojovníků. Americké ani britské ztráty nebyly hlášeny.

Budování pozic v roce 2002 a Operace Anakonda

Ihned po bitvě v Tora Bora začaly americké jednotky a jejich afghánští spojenci s budováním a upevňováním svých pozic. Jedním z prvních míst, kde se budoval rozsáhlejší komplex kempů, byla bagramská letecká základna. Zdejší prostory spolu sdílely americké a britské jednotky. Největší zastoupení zde pak měla americká 10. horská divize. Zatímco uprostřed prosince 2001 se zde nacházelo 300 vojáků, tak v lednu vzrostl jejich počet na 500 a v červnu dokonce až na 7000 vojáků. Letiště v Kandaháru se svými 3000 vojáky tvořilo důstojnou konkurenci. Ve východních provinciích Afghánistánu se pro změnu budovaly menší základny, jejichž jednotky byly pověřeny „lovem“ příslušníků Tálibánu a al-Káidy. Zajímavý je také počet koaličních jednotek, který vzrostl na 10 000 členů. Důležitou událostí bylo také sestavení prozatímní afghánské vlády. Tu sestavil Hamíd Karzáím, který byl pověřen Velkým koncilem (Loya jirga³⁷).

Mezitím se ale Tálibán a al-Káida nevzdávaly a během ledna a února 2002 se přesunuly do hor Shahi-Kot v Paktijské provincii. Tálibánský uprchlík Mullah Saifur Rehman ve zdejší provincii začal vytvářet svou jednotku, která později čítala 1000 členů, jakožto podporu anti-americké armády. Místo se mělo stát strategickým bodem, neboť Tálibán a al-Káida zde měly v plánu vybudovat základnu pro partizánské útočníky a mudžáhedíny, kteří měli veliký úspěch při sovětské okupaci v osmdesátých letech. Připravovaly se ale i spojenecké jednotky a vybudovaly si tábor v Paktijské provincii. Již 2. března 2002 vyrazily tyto jednotky do hor Shahi-Kot a zahájily boje, které trvaly až do 18. března. Mudžáhedíni používali způsob boje zvaný „hit and run“, při němž střelbu na spojenecké jednotky střídali s následným útekem do úkrytů. Nadmořská výška 2700 metrů situaci nijak neulehčovala.

Operace si nakonec vyžádala 8 obětí na americké straně a 7 na straně afghánských spojeneckých jednotek. Osmdesát dva vojáků bylo zraněno. Dolní hranice ztrát al-Káidy a Tálibánu se pohybuje okolo stovky a horní až okolo tisíce (američtí velitelé se přiklánějí k horní hranici, afghánští k té dolní).

³⁷ Jedná se o sněm zástupců jednotlivých afghánských frakcí, který se pořádá na základě důležitých státních událostí, jako je například volba prezidenta.

Operace následující po Anakondě

Po Operaci Anakonda mnoho bojovníků al-Káidy uprchlo do Pákistánu, kde se uchýlili pod ochranu kmenových vůdců. Odtud čerpali zásoby a v letních měsících roku 2002 se vraceli zpět do Afghánistánu bojovat proti spojencům. Partizánské jednotky, jejichž počet členů se pohyboval mezi 5 a 25, pravidelně přecházely přes hranice, vypouštěly rakety na americké základny a napadaly konvoje a hlídky. To dávalo dostatek prostoru tálibánským jednotkám, které se přemístily do čtyř provincií na jihu země – Kandaháru, Uruzgánu, Zábulu a provincie Helmand. Poté následovala vlna operací, jež vedli britští Royal Marines, kteří byli ustanoveni Pentagonem zejména pro svůj speciální výcvik pro boj v horských terénech. Výsledky těchto operací se často lišily, neboť tálibánské jednotky, jejichž počet vzrostl v řádech stovek mužů, se vyhýbaly přímému boji a raději útočily ze zálohy. Později se stáhly a rozprchly do tunelů a jeskyní v afghánských horách. Mnoho bojovníků se také vrátilo do Pákistánu, odkud opět podnikali své útoky na Afghánistán. Během operací se mírně zhoršily vztahy Britů a Američanů. Americký tisk totiž kritizoval britské jednotky, které podle něj neodvedly příliš kvalitní práci a jejich výkon byl prý zklamáním.

Pokus o převzetí moci Tálibánem v letech 2003–2005

Po operacích z let 2001 a 2002 sbíral značně oslabený Tálibán síly a připravoval se na odvetnou akci, kterou Mullah Muhammad Omar slíbil v posledních dnech u moci. První zmínky o tom, že se Tálibán přeskupuje, se objevily už 27. ledna 2003, během Operace Mongoose, kdy americké jednotky objevily v jeskynním komplexu Adi Ghan (asi 24 km severně od města Spin Boldak, provincie Kandahár) skupinu bojovníků, která patřila k Tálibánu. Přípravy spočívaly zejména v náboru v pašunských oblastech v Afghánistánu a Pákistánu. S nově nabranými muži měl pak Tálibán v plánu obnovit džihád³⁸ a vést svatou válku proti afghánské vládě a koalici vedené USA.

Tálibán a al-Káida poté začaly budovat malé mobilní tréninkové tábory, kde vojáky učily partizánskému způsobu boje a teroristickým taktikám³⁹. Většina rekrutů pocházela

³⁸ Náboženská povinnost muslimů usilovat o obranu a rozšiřování islámu ve vlastním srdci i ve světě.

³⁹ TOHID, Owais. *Taliban regroupings - on the road*. The Christian Science Monitor. 27. 6. 2003 [cit. 2010-07-13]. URL: <<http://www.csmonitor.com/2003/0627/p06s01-wosc.html>> Překlad J.V.

z Medres⁴⁰ nebo náboženských škol z kmenových oblastí Pákistánu, odkud Tálibán vzešel. V létě roku 2003 Tálibán vybudoval své hlavní tábory v horských oblastech Pákistánu, které čítaly maximálně 200 členů. Pákistánské polovojenské jednotky, které měly průchodům přes tuto oblast zabránit, se příliš neosvědčily⁴¹.

Během zimy téhož roku reorganizoval Tálibán své síly, aby se mohl připravit na letní ofenzívu. Jednalo se o nový postup při útocích, kdy se měla shromáždit skupina asi 50 vojáků a zaútočit na izolované základny a konvoje afghánských vojáků, policistů a milice, a poté oblast opustit ve skupinkách po 5–10 lidech. To umožňovalo lépe se vyhnout případným protiútokům. Strategie útoků na americké jednotky byla však jiná, neboť se povstalecké jednotky chtěly vyhnout přímé konfrontaci. Útoky tedy spočívaly hlavně v raketových útocích na základny a improvizovaných výbušných zařízeních (IED).

Aby upevnil velení, jmenoval Omar desetičlennou „radu pro odpor“, v jejímž čele stál on sám. To umožnilo vytvořit pět operačních zón, které byly přiděleny jednotlivým vůdcům. Nejvýznamnějším postavením se mohl pyšnit Mullah Dadullah jakožto velitel klíčové provincie Zábul. Al-Káida na východě území měla přeci jen odvážnější plány, které spočívaly v přímém napadání amerických jednotek. Strategie byla prostá, ale účinná – nalákat nepřítel do oblasti, kde se skrývaly záložní jednotky, a zaútočit.

S pokračujícím létem útoky ze strany povstalců přibývaly a vyžádaly si mnoho obětí nejen z řad vojáků afghánské vlády a amerických jednotek, ale i z řad humanitární pracovníků a pracovníků nevládních organizací. Mimo partizánské útoky budoval Tálibán své síly v oblasti Dai Chopan a Zábulské provincie, což jim znovu otevřelo Kandahár a Uruzgán jakožto centrum tálibánské moci. Oblast Dai Chopan je izolovaný a řídko osídlený kout jihovýchodního Afghánistánu, který je obklopen horami s úzkými soutěskami, což poskytuje Tálibánu vynikající útočiště před armádami koalice. Na konci léta se v oblasti shromáždil největší počet tálibánských bojovníků od pádu režimu čítající 1000 mužů. V srpnu se zde uskutečnily rozsáhlé boje, které si vyžádaly 220 obětí, zejména ze strany afghánské policie. Odpověď na sebe nedala dlouho čekat. Koaliční síly se začaly připravovat na útok, který se měl uskutečnit na konci srpna roku 2005. Bojů se zúčastnily jednotky afghánské vlády, podporované bombardéry americké armády, které postupovaly k tálibánské horské pevnosti. Zde se svedla týdenní bitva, která si podle afghánské vlády vyžádala 124 obětí na straně povstalců. Tálibán však takové ztráty popřel a USA se také přiklání k nižšímu počtu.

⁴⁰ Náboženská škola vyššího typu založená při mešitě.

⁴¹ BALDAUF, Scott; TOHID Owais. *Taliban appears to be regrouped and well-funded*. The Christian Science Monitor. 8. 5. 2003 [cit. 2010-07-13]. URL: <<http://www.csmonitor.com/2003/0508/p01s02-wosc.html>> Překlad J.V.

Působení sil NATO v Afghánistánu v roce 2006

Od ledna roku 2006 začaly jednotky International Security Assistance Force (ISAF), které spadají pod síly NATO, nahrazovat americké vojáky z operace Trvalá svoboda v jižním Afghánistánu. Britská 16th Air Assault Brigade (později doplněna o Royal Marine) tvořila spolu s jednotkami a vrtulníky z Nizozemska a Kanady jádro sil v jižním Afghánistánu. Zpočátku tvořilo tyto síly 8303 mužů, z nichž 3300 bylo z Velké Británie, 2300 z Kanady, 1963 z Nizozemska, 300 z Austrálie, 290 z Dánska, 150 z Estonska. Vzdušnou podporu pak tvořily bojové letouny a helikoptéry z USA, Velké Británie, Nizozemska, Norska a Francie.

Cílem NATO v jižním Afghánistánu bylo vybudovat provinční rekonstrukční týmy (PRT). V provincii Helmand se toho ujaly britské jednotky, zatímco Nizozemsko a Kanada se ujaly provincií Uruzgán a Kandahár. Místní tálibánští vůdci však s těmito akcemi vyjádřili nesouhlas a zavázali se, že budou odporovat⁴².

Tak se také stalo. Jižní Afghánistán čelil největší vlně násilí od svržení tálibánské vlády, když nově nasazené jednotky NATO musely čelit brutálním nájezdům jednotek Tálibánu. Operace NATO byly vedeny veliteli ze zemí s největším zastoupením, tedy z Velké Británie, Kanady a Nizozemska. Operace Mountain Thrust byla zahájena 17. května 2006 a jejím cílem bylo vykořenit tálibánské síly. V září téhož roku vedly kanadské síly, které byly podporované americkými, britskými, nizozemskými a dánskými, operaci Medusa s cílem zlikvidovat příslušníky Tálibánu a nastolit vládu v městečku Panjwaii⁴³, které se nachází přibližně 30 km jihozápadně od Kandaháru. V roce 2006 následovaly ale i další významné operace - bitva o Panjwaii (první fáze v červenci, druhá v září a říjnu), operace Mountain Fury⁴⁴ (16. září 2006 – 15. ledna 2007) a operace Falcon Summit⁴⁵ (prosinec 2006 – leden 2007). Intenzivní boje trvaly celou druhou polovinu roku 2006. Vojska NATO během nich byla úspěšná v dosahování taktických vítězství a obsadila mnohá území, kam zabránila

⁴² *Taleban vow to defeat UK troops*. BBC. 7. 6. 2006 [cit. 2010-07-21]. URL: http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/5057154.stm Překlad J.V.

⁴³ Panjwaii je duchovním centrem Tálibánu neboť zde v 90. letech vzniklo a je to zároveň rodiště duchovního vůdce Mullaha Mohammeda Omara.

⁴⁴ ROEGIN, Bill. *Operation Mountain Fury in Eastern Afghanistan*. The Long War Journal. 16. 9. 2006 [cit. 2010-07-23]. URL: http://www.longwarjournal.org/archives/2006/09/operation_mountain_f.php Překlad J.V.

⁴⁵ *Soft approach working in Operation Baaz Tsuka*. CTV. 22. 12. 2006 [cit. 2010-07-23]. URL: http://www.ctv.ca/servlet/ArticleNews/story/CTVNews/20061222/baaz_tsuka_061222?s_name=&no_ads=> Překlad J.V.

jednotkám Tálíbánu v proniknutí. Povstalecká vojska ale nebyla stále poražena a tak NATO muselo pokračovat s operacemi i v roce 2007.

Koaliční ofenzíva v roce 2007

V lednu a únoru roku 2007 zahájila britská námořní pěchota operaci Volcano s cílem vyčistit povstalecké střílny ve vesnici Barikju, severně od Kajaki⁴⁶. Dalšími významnými operacemi byly Achilles⁴⁷ (3. března 2007 – 30. května 2007) a Lastay Kulang⁴⁸ (30. května 2007 – 14. června 2007). Britské ministerstvo obrany v té době ohlásilo plány navýšit své jednotky až na 7700 členů. To mělo napomoci k provedení dalších operací, které měly za cíl otupit tálíbánské síly před očekávanou jarní ofenzívou. Mezi takové patřily zejména operace Silver a Silicon.

Od března do května se staly ještě dvě zásadní události. První z nich se uskutečnila 4. března 2007 a je známa jako Shinwarský masakr. Při této události zabili američtí mariňáci 12 civilistů a 33 jich zranili. Jednalo se o reakci na útok na americký konvoj poblíž Jalalabadu. Do amerického konvoje najela dodávka plná výbušnin a zranila jednoho vojáka. Američané poté začali bezmyšlenkovitě střílet po automobilu, jenž jel frekventovanou silnicí. Všech 120 amerických vojáků zodpovědných za masakr bylo odvoláno z akcí v této oblasti, neboť jednotka ztratila důvěru místních. Příznivější zpráva pro koalici přišla 12. května 2007, kdy byl vojsky ISAF zastřelen Mullah Dadullah, velitel tálíbánské jednotky v provincii Zábul. Během tohoto útoku zahynulo také 12 tálíbánských vojáků.

Během léta 2007 dosáhla vojska NATO dalších taktických vítězství, například v bitvě o Choru (město v provincii Uruzgán, 15. – 19. června 2007), kde byla nasazena nizozemská a australská vojska. Další povedený útok následoval 28. srpna 2007, kdy při sérii šarvátek zahynulo nejméně 100 tálíbánských stoupenců v oblasti Shah Wali Kot v Kandaháрске provincii. Dvacátého osmého října 2007 bylo během bitvy v provincii Helmand zabito americkou armádou 80 tálíbánců. Ke konci října zaznamenali úspěch také kanadští vojáci, když poblíž Arghandabu obklíčili zhruba 300 tálíbánských mužů, z čehož jich nejméně 50

⁴⁶ *Marines clear Taliban from key Afghan dam.* European Archive. 5. 2. 2007 [cit. 2010-07-23]. URL: <<http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/tna/+http://www.mod.uk/DefenceInternet/DefenceNews/MilitaryOperations/MarinesClearTalibanFromKeyAfghanDamvideo.htm>> Překlad J.V.

⁴⁷ *On the heels of Achilles.* European Archive. 3. 5. 2007 [cit. 2010-07-23]. URL: <<http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/tna/+http://www.mod.uk/DefenceInternet/DefenceNews/MilitaryOperations/OnTheHeelsOfAchillesvideo.htm>> Překlad J.V.

⁴⁸ *UK-led operation helps ISAF take control in northern Helmand.* European Archive. 31. 5. 2007 [cit. 2010-07-23]. URL: <<http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/tna/+http://www.mod.uk/DefenceInternet/DefenceNews/MilitaryOperations/UkledOperationHelpsIsafTakeControlInNorthernHelmandvideo.htm>> Překlad J.V.

zabili. Druhého listopadu 2007 zabily afghánské bezpečnostní jednotky vysoce postaveného vůdce Tálibánu Mawlawiho Abdula Manana, když se snažil dostat do Afghánistánu přes hranice s Pákistánem⁴⁹. Jeho smrt Tálibán potvrdil. Pouze 8 dní na sebe nechala čekat odvěta povstalců. Útok 10. listopadu 2007 na hlídku ve východním Afghánistánu znamenal více než 100 obětí na americké straně za tento rok. V tomto ohledu se jednalo o nejkrvavější rok od invaze.

Přehodnocení a obnovený závazek v roce 2008

V prvních měsících roku 2008 vzrostl počet amerických vojáků o více než 80%, což znamenalo, že se původní počet 26607 vojáků rozšířil na 48250⁵⁰! V září také přislíbil prezident George W. Bush další vojáky s tím, že sníží jejich počet v Iráku o 8000 a 4500 z nich odejde do Afghánistánu⁵¹. Posílení jednotek podpořil také britský premiér Gordon Brown, když se rozhodl vyslat do boje dalších 230 mužů a rozšířit tak velikost britské armády na 8030 členů⁵².

Tálibán ale také nabíral sílu, což demonstroval 13. června 2008, kdy osvobodil 1200 vězňů z věznic v Kandaháru. Celá třetina z nich byla válečnými zajatci Tálibánu. To způsobilo velké rozpaky nad výkonem služby NATO v takto důležitém centru. Útoky ale tímto nekončily. Přesně měsíc po osvobození vězňů se Tálibán zaměřil na další pozici spojeneckých jednotek. Tou byla základna NATO ve Wanatu, v provincii Kunar. Zde zaútočilo asi 200 tálibánských bojovníků na 72 mužů ve službách aliance. Podle amerických odhadů skončila bitva 8 mrtvými na straně spojenců a mezi 21–52 na straně povstalců. Největší ztráty od začátku války utrpěla francouzská vojska, když v boji v údolí Uzbin přišla o 10 mužů⁵³.

V srpnu se uskutečnila největší logistická operace vedená britskou armádou od 2. světové války. Operace s názvem Eagle's Summit měla za úkol zavést do provincie Helmand elektřinu. Obtížnost operace spočívala v tom, že více než dvousettunové turbíny musely

⁴⁹ *Afghan forces 'kill top militant'*. BBC. 2. 11. 2007 [cit. 2010-07-28]. URL: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/7075659.stm> Překlad J.V.

⁵⁰ O'BRYANT, JoAnne; WATERHOUSE, Michael. *CRS Report for Congress*. Federation of American Scientists. 15. 7. 2008 [cit. 2010-07-28]. URL: <<http://fas.org/sgp/crs/natsec/RS22633.pdf>> Překlad J.V.

⁵¹ TRAN, Mark. *Bush announces withdrawal of 8,000 troops from Iraq*. The Guardian. 9. 9. 2008 [cit. 2010-07-28]. URL: <<http://www.guardian.co.uk/world/2008/sep/09/iraq.usa>> Překlad J.V.

⁵² *Extra UK troops for Afghanistan*. BBC. 16. 6. 2008 [cit. 2010-07-28]. URL: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/7456551.stm> Překlad J.V.

⁵³ *Afghan ambush kills French troops*. BBC. 19. 9. 2008 [cit. 2010-08-02]. URL: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/7569942.stm> Překlad J.V.

spojenecké jednotky převážet přes území ovládané tálibánskými bojovníky. Operace však skončila úspěchem, když si vyžádal jen jednu oběť na straně aliance a více než 200 mužů na straně Tálibánu.

Zásadním se v roce 2008 stal měsíc září. Třetího září vstoupily poprvé spojenecké jednotky (má se za to, že se jednalo o příslušníky amerických speciálních sil) na území Pákistánu. Zde napadly tři domy v obci, která ležela nedaleko sídla bojovníků al-Káidy a Tálibánu. Během útoku zemřelo zhruba 20 lidí, z nichž podle místních občanů byla většina civilistů⁵⁴. Pákistán útok zásadně odmítl a označil ho za hrubé porušení územních práv svého státu⁵⁵. Reakcí na tento incident bylo to, že Pákistán odřízl spojenecká vojska od zásobování přes území jeho státu.

Potíže s koaličním závazkem Pákistánu

Nejmenovaný zástupce Pentagonu sdělil BBC, že v určitém období mezi 12. červencem a 12. zářím vydal prezident George W. Bush rozkaz, aby americké jednotky podnikly razii proti radikálům v Pákistánu. Pákistán nicméně řekl, že nepovolí vstup žádným zahraničním jednotkám a že bude za každou cenu bránit svou suverenitu. V září dokonce uvedl jeden pákistánský voják, že stát vydal rozkaz střílet na jakéhokoliv amerického vojáka, který by překročil hranice státu⁵⁶.

Dvacátého pátého září 2008 pákistánská vojska střílela na jeden z vrtulníků ISAF, který patřil k americkým jednotkám. To velmi rozlítlo Pentagon, který požádal o úplné vysvětlení incidentu. Zároveň také popřel, že by se americké vrtulníky pohybovaly v pákistánském vzdušném prostoru. Pákistánský prezident Asif Alí Zardáří nepřipustil, že by ke střelbě došlo. Místo toho trval na tom, že pákistánští vojáci stříleli světlice, aby varovali Američany, že se nachází v pákistánském vzdušném prostoru. Tento incident pouze potvrdil domněnky úředníků George W. Bushe, kteří považovali Pákistán za nevěrohodného spojence.

⁵⁴ TISDALL, Simon; SHAH, Saeed. *Pakistan reacts with fury after up to 20 die in 'American' attack on its soil*. The Guardian. 3. 9. 2008 [cit. 2010-08-02]. URL: <<http://www.guardian.co.uk/world/2008/sep/04/pakistan>> Překlad J.V.

⁵⁵ *Pakistan fury over 'US assault'*. BBC. 4. 9. 2008 [cit. 2010-08-02]. URL: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/7597529.stm> Překlad J.V.

⁵⁶ *Pakistan: GIs on cross-border raids will be shot*. MSNBC. 16. 9. 2008 [cit. 2010-08-02]. URL: <<http://www.msnbc.msn.com/id/26735196/>> Překlad J.V.

Příloha 2

Dotazník

1. Odkud se dozvídáte informace o dění u nás i ve světě nejčastěji?

z internetu

z televize

z tisku

2. Sledujete dění kolem české mise v zahraničí?

rozhodně ano

spíše ano

spíše ne

rozhodně ne

3. O které zahraniční mise se nejvíce zajímáte?

v Afghánistánu

v Iráku

v Kosovu

jinde

4. Který aspekt zahraničních misí vás nejvíce zajímá?

politické pozadí zahraničních misí

lidské příběhy

zprávy o práci našich jednotek

5. Znáte osobně někoho, kdo je nasazen v zahraniční misi armády ČR? Pakliže ano, uveďte prosím v jakém vztahu jste k dané osobě.

6. Myslíte si, že média dostatečně informují o českých misích v zahraničí?

ano

ne

7. Myslíte si, že je správným krokem mít v Afghánistánu naše jednotky? Uved'te prosím důvod vašeho tvrzení.

8. Máme v Afghánistánu dostatečný počet vojáků, nebo bychom jej měli zvýšit/snížit? (nyní jich v Afghánistánu operuje 500 a nový návrh počítá se 720)

9. Je vniknutí do Afghánistánu spojeneckými jednotkami dle Vašeho názoru oprávněné?

10. Vyřeší se konflikt silou, nebo by bylo lepší zahájit diplomatická jednání?

11. Víte kdy současný konflikt v Afghánistánu začal? V případě že ano, uveďte prosím rok.

12. Kterou politickou stranu volíte? Případně alespoň uveďte zda jste nakloněn(a) spíše pravici či levici.

Stav:

student

pracující

důchodce

Pohlaví:

muž

žena

Obrazová příloha

Obr. I: Rozložení sil ISAF a rozmístění provinčních rekonstrukčních týmů v roce 2009

Seznam literatury

- JIRÁK, Jan, KÖPPLOVÁ, Barbara. *Média a společnost*. 2. vydání. Praha : Portál, 2007. 207 s. ISBN 978-80-7367-287-4
- SCHULZ, Winfried. *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2004. 149 s. ISBN 80-246-0827-8
- MAREK, Jan. *Afghánistán*. 1. vydání. Praha: Libri, 2003. 123 s. ISBN 80-7277-128-0
- MYKISKA, Martin. *Afghánistán, prach a růže : putování Afghánistánem za Tálibánu a po jeho pádu*. 1. vydání. Praha: MTM, 2001. 144 s. ISBN 80-903044-3-5
- ŁOWIECKI, Maciej Tadeusz. *Manipulace v médiích*. 1. vydání. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2008. 120 s. ISBN 978-80-86723-50-1
- OSVALDOVÁ, Barbora, HALADA, Jan a kolektiv. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3. rozšířené vydání. Praha: Libri, 2007. 263 s. ISBN 978-80-7277-266-7
- VOGELSANG, Willem. *Dějiny Afghánistánu*. 1. vydání. Praha: Grada, 2010. 368 s. ISBN 978-80-247-3077-6
- MAREK, Vladimír. *Ve stínu Hindukúše : nejen o misích českých vojáků v Afghánistánu*. Praha: Naše vojsko, 2010. 203 s. ISBN 978-80-206-1157-4

Internetové odkazy

- *Transcript of President Bush's address*. CNN/U.S.. 20. 9. 2001 [cit. 2010-07-05]. URL: <<http://edition.cnn.com/2001/US/09/20/gen.bush.transcript>> Překlad J.V.
- *The 'airlift of evil'*. MSNBC. 29. 11. 2001 [cit. 2010-07-10]. URL: <<http://www.msnbc.msn.com/id/3340165>> Překlad J.V.
- TOHID, Owais. *Taliban regroupes - on the road*. The Christian Science Monitor. 27. 6. 2003 [cit. 2010-07-13]. URL: <<http://www.csmonitor.com/2003/0627/p06s01-wosc.html>> Překlad J.V.
- BALDAUF, Scott; TOHID Owais. *Taliban appears to be regrouped and well-funded*. The Christian Science Monitor. 8. 5. 2003 [cit. 2010-07-13]. URL: <<http://www.csmonitor.com/2003/0508/p01s02-wosc.html>> Překlad J.V.
- *Taleban vow to defeat UK troops*. BBC. 7. 6. 2006 [cit. 2010-07-21]. URL: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/5057154.stm> Překlad J.V.

- ROEGIN, Bill. *Operation Mountain Fury in Eastern Afghanistan*. The Long War Journal. 16. 9. 2006 [cit. 2010-07-23]. URL: http://www.longwarjournal.org/archives/2006/09/operation_mountain_f.php
Překlad J.V.
- *Soft approach working in Operation Baaz Tsuka*. CTV. 22. 12. 2006 [cit. 2010-07-23]. URL: http://www.ctv.ca/servlet/ArticleNews/story/CTVNews/20061222/baaz_tsuka_061222?s_name=&no_ads=> Překlad J.V.
- *Marines clear Taliban from key Afghan dam*. European Archive. 5. 2. 2007 [cit. 2010-07-23]. URL: <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/tna/+http://www.mod.uk/DefenceInternet/DefenceNews/MilitaryOperations/MarinesClearTalibanFromKeyAfghanDamvideo.htm> Překlad J.V.
- *On the heels of Achilles*. European Archive. 3. 5. 2007 [cit. 2010-07-23]. URL: <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/tna/+http://www.mod.uk/DefenceInternet/DefenceNews/MilitaryOperations/OnTheHeelsOfAchillesvideo.htm> Překlad J.V.
- *UK-led operation helps ISAF take control in northern Helmand*. European Archive. 31. 5. 2007 [cit. 2010-07-23]. URL: <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/tna/+http://www.mod.uk/DefenceInternet/DefenceNews/MilitaryOperations/UkledOperationHelpsIsafTakeControlInNorthernHelmandvideo.htm> Překlad J.V.
- *Afghan forces 'kill top militant'*. BBC. 2. 11. 2007 [cit. 2010-07-28]. URL: http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/7075659.stm Překlad J.V.
- O'BRYANT, JoAnne; WATERHOUSE, Michael. *CRS Report for Congress*. Federation of American Scientists. 15. 7. 2008 [cit. 2010-07-28]. URL: <http://fas.org/sgp/crs/natsec/RS22633.pdf> Překlad J.V.
- TRAN, Mark. *Bush announces withdrawal of 8,000 troops from Iraq*. The Guardian. 9. 9. 2008 [cit. 2010-07-28]. URL: <http://www.guardian.co.uk/world/2008/sep/09/iraq.usa> Překlad J.V.
- *Extra UK troops for Afghanistan*. BBC. 16. 6. 2008 [cit. 2010-07-28]. URL: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/7456551.stm Překlad J.V.
- *Afghan ambush kills French troops*. BBC. 19. 9. 2008 [cit. 2010-08-02]. URL: http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/7569942.stm Překlad J.V.

- TISDALL, Simon; SHAH, Saeed. *Pakistan reacts with fury after up to 20 die in 'American' attack on its soil*. The Guardian. 3. 9. 2008 [cit. 2010-08-02]. URL: <<http://www.guardian.co.uk/world/2008/sep/04/pakistan>> Překlad J.V.
- *Pakistan fury over 'US assault'*. BBC. 4. 9. 2008 [cit. 2010-08-02]. URL: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/7597529.stm> Překlad J.V.
- *Pakistan: GIs on cross-border raids will be shot*. MSNBC. 16. 9. 2008 [cit. 2010-08-02]. URL: <<http://www.msnbc.msn.com/id/26735196/>> Překlad J.V.
- *Resolution 1386 (2001)*. Official Documents System of the United Nations. 20. 12. 2001 [cit. 2010-08-05]. URL: <<http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N01/708/55/PDF/N0170855.pdf?OpenElement>> Překlad J.V.
- *Resolution 1510 (2003)*. NATO. 13. 10. 2003 [cit. 2010-08-06]. URL: <http://www.nato.int/isaf/topics/mandate/unscr/resolution_1510.pdf> Překlad J.V.
- *Afghánistán Šarana (HELI UNIT ISAF)*. Ministerstvo obrany České republiky. 31. 1. 2011 [cit. 2011-02-05]. URL: <<http://www.mise.army.cz/aktualni-mise/afghanistan-sarana/afghanistan-sarana-heli-unit-isaf-15554/>>
- *Provinční rekonstrukční tým ČR v Lógaru*. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. 30. 3. 2008 [cit. 2011-02-05]. URL: <[http://www.mzv.cz/prtlogar/cz/provincni_rekonstrukcni_tym/index\\$224628.html](http://www.mzv.cz/prtlogar/cz/provincni_rekonstrukcni_tym/index$224628.html)>
- *Zahraniční mise 601. skupiny speciálních sil*. Oficiální web 601. skupiny speciálních sil generála Moravce. [cit. 2011-02-05]. URL: <<http://www.601skss.cz/mise.html>>
- *US rethinks Afghanistan strategy*. BBC. 27. 3. 2009 [cit. 2011-02-24] URL: <<http://news.bbc.co.uk/2/hi/7966982.stm>>

Resumé

The topic of my bachelor thesis is „An analysis of information about the Afghan mission of The Army of the Czech republic in media in the year 2001. In the first chapter I focused on factors that led to the war in Afghanistan in the year 2001 and then its history to the year 2008. I pursued the most important moments that were crucial to the course of the whole conflict. I chose the conflict in Afghanistan because it is one of the longest conflicts in modern history and also because the Czech republic has a distinct military representation in it. Within this segment of my study I presented the units of the Army of the Czech republic operating in Afghanistan. It is the 601st Special Forces Group of general Moravec and units operating within the International Security Assistance Forces.

In the next chapter I analysed information and public announcements about Czech mission in Afghanistan from the media per year 2009. I chose this year because it was a very important period for our missions. But this time it was not about the work of our units in Afghanistan never so much as it was about political decisions which had crucial impact on its extent and composition. I analysed the reports about discussion about new proposal of our abroad missions which proceeded in the chamber of deputies and in the senate. These talks began in January and continued in February. Next phase of these talks occurred in June. In that time came a new conception of the abroad missions with the cabinet of the prime minister Jan Fischer. From October to December the politicians then resumed the debate about abroad missions, to discuss whether extend their conception for more years. The political discussions were just a one aspect of the whole issue so next subject were interviews with the members of the units that participated in the abroad missions, specifically in the mission in Afghanistan. Representatives of various ranks and unit types were chosen. The analysis covered medial announcements which occurred in the year 2009 in the press, radio, television and on the internet.

In conclusion I worked up a questionnaire that should find out if the citizens of the Czech republic are interested in the conflict in Afghanistan and if they seek information which the media publish. That should clear if the readable and well worked articles can get their recipients. I also wanted to verify that it has some influence if someone has his kins in abroad missions and if people knows when the conflict in Afghanistan began and what caused it. The questions were asked to students, labour and pensioners.